

Lietuva mobilizuoja armiją?

Lenkai savinasi Lietuvos teritoriją

Skelbia naujų prasimany-
mų apie lietuvius

Trockis grumuoja lenkams

LIETUVA MOBILIZUOJA
ARMIJĄ?

Lenkai savinasi Lietuvos teritoriją; skelbia naujų prasimany-
mų apie lietuvius.

VARSAVA, rugs. 23. [Rašo Daily News korespondentas A. R. Decker] Lenkų delegacija, pasiūstą į taikos konferenciją su lietuviais, Kalvarijoje, pertraukė tarybas ir sugrįžo Varšavon.

Tai delto, kad lietuviai reikalavo idant lenkai pasitrauktų iš teritorijos, kurią Paryžiaus komisija nusprendė esant lenkų teritoriją.

Lietuva mobilizuoja savo armiją, kuri susideda iš trisdešimt tūkstančių vyrų. Lenkų pranešimais, lietuviai duoda visokios galimos pagalbos bolševikams ir tiems bolševikams, kur tapo nuyti Rytų Prusijon, gelbsti sugrįžti jų armijon.

[Šitą Varšavos pranešimą apie tariamąją pagalbą bolševikams skaitytojai prašomi priminti atsargiai. Senai jau žinoma, kad Varšava yra toks miestas, kuris labai mėgsta fabrikuoti žinias. — Red.]

Varšava sako, kad lietuviai užpuolė lenkus.

VARSAVA, rugs. 23. — Utarninke paskelbtas oficialinis pranešimas sako, kad netoli Strzelcowicze Lietuvos kariuomenė du kartą apšaudžiusi lenkų pozicijas.

Pranešimas pažymi, kad praeitą nedėdienį lietuvų artilerija atidariusi ugnį į lenkų sargybą, esančią netoli Gluche ežero. Lenkai suėmė lietuvų žvalgą, kur artinosi prie Franckio.

Pranešimas dar sako, kad lietuviai fortifikuoja savo pozicijas.

Ko reikalavo Varšava.

LONDONAS. — Christian Science Monitor įgaliojantis autoritetinguose lietuvių rateliuose tapo painformuotas, jogei tarybos tarp lenkų ir lietuvių delegacijų Kalvarijoje buvo pradėtos Lenkijos reikalavimu,

Pranešimas

"Naujienu" šerinkams,

kurie da negavote savo dividendų. Iš priešasties ne-teisingų adresų pasiūstieji dividendai sugrįžo, tad kuriems priklauso dividendai malonėkite atsišaukti, arba prisiųsti jų teisingą ant rašą. Patėmykit, kad Naujienu šerų vertė pakilo. "Naujienu" Administracija.

jos ribų nęgi sutrepti josios nepriklausomybę." Taip baigiamas komisaro Trockio deklaracija, paskelbta rugsėjo 15 dieną.

Kaltina lenkus.

"Siūnčiant taikos delegaciją Rygon," tęsia komisaras, "prezidentas Pilsudskis lenkų laikraščiams pranešė, kad taika su sovietų Rusija nebus padaryta kol svarbiausioji josios jėga, tariant raudonoji armija, pasilikis nesutriuškinta. Šitas butžuazinės Lenkijos vado pareiškimas rodo, jogei lenkų valdžia kalba apie taiką tik todėl, kad nutildžius savo darbininkus ir kareivius. Tikrenybę ji nori testti karą.

"Galima pasakyti, kad Pilsudskio kalbą nėra reikalo imti rimtai, kadangi jisai yra nepastovus žmogus. Vis delto, taikos su sovietų Rusija reikalau Pilsudskis aiškiai pareiškė nusistatymą visos viešpatuojamosios Lenkijos, tos butent, kur nenori taikos. Tulas gal pamanyti, kad Lenkija mus sumuša. Bet kur ir kada?"

Kitame straipsny, suminėdamas dabartinių militarinių operacijų davinius, komisaras Trockis rašo:

"Musų raudonosios divizijos, savo skubotu žengimu priekyn, neišvengiamai prasiskiedė, nutraukė ryšius su savo bazomis ir susilpnino komunikacijos linijas, tuo budu išstatant save prieš smugiui, Netoli Varšavos atsišėmusi ir suburtasias lenkų jėgas, musų kariuomenė atsi-traukė. Tai, reikia pripažinti, buvo didelė nelaimė. Bet tokie įvykiai didelėse militarinėse operacijose yra neišvengiami.

Ko tečiaus atsiektas.

"Kokie tečiaus yra galutinieji tu operacijų daviniai? Pirmia, vakarinis frontas tapo nutumtas priekyn nuo penkių iki šešių šimtų viorstų (330 iki 396 mylių) ir po to jis atblošk-ta atgal du šimtu viorstų (132 myli). Antra, Ukraina ir Balt-gudija tapo apvalytos, o Lietu-va atliuosuota. Trečia, lenkai iššovė savo kulką, ir ėmė svyruoti, kuomet raudonoji kariuomenė buriasi naujose savo pozicijose gaudama daug naujų sustiprinimų ir užpildydama tuos palyginamai nežymius materialinius nuostolius. Ket-virta, musų karininkai, komisa-rai ir raudonoji kariuomenė dar geriat patyrė priešą ir taip-jau gerai sužinojo kelią Varša-von.

"Fronto linija dabar yra keturiais šimtais viorstų (264 mylių) toliau nuo Maskvos ir arčiau prie Varšavos. Arčiau nei kad ji buvo prieš lenkų veržimais prie Kievo. Buržuazinė Lenkijai mes uždavėme stiprų smugį ir dabar jaučiamės gali užduoti ir antrą, dar stipresnį smugį nei kad davėme jai pir-ma. Mes dabar galingsni nei kada nors pirma ir musų jėga kas valandą stiprėja."

BANDITAI UŽPUOLĖ PASTO TROKĄ.

SOUTH BEND, Ind., rugs. 24. — Nepažįstami piktadariai vakar čia užpuolė federalinės valdžios pasto troką ir nusinešė nuo penkių iki dvidešimt tūkstančių dolerių pinigais. Piktadariai pabėgo.

Padėtis Italijoje

Riausės Turine; keturi žmonės užmušta, dvidešimt sužeista; darbininkai nenori apleisti dirbtuves; vis naujų užima.

TURINAS, rugs. 23. — Vakar naktį čia kilo kruvinas susirėmimas tarp policijos ir darbininkų. Keturi žmonės užmušta, o daugiau kaip dvidešimt sužeista.

Susirėmimas kilo po to, kada, policijai einant pro vieną dirbtuvę, kurią laiko užėmę komunistai, į ją paleista keliolika šuvių. Du policistai ant vietos tapo nušauti. Po to policija surengė visatinę medžioklę — gaudžiusi puolikus. Čia ir kilo susirėmimas.

Don Carlo aikštėje policija buvo pasidariusi barikadas. Aikštė naudotasi kaipo poli-cijos kvatiera. Gatekarių komu-nikacija buvo suparalyžuota.

Bankai atsako duoti fabrikantams pinigų.

Du stambų vietos bankai atsakė duoti samdytojams kredito tol, kol jie nesusitai-kins su savo darbininkais, kurie laiko užėmę jų dirbtuves. Darbininkai vis dar naujų dirbtu-vių užiminėja.

Turino darbininkai atmetė susitarimą.

LONDONAS, rugs. 24. — Visuotiniojo balsavimo Turino darbininkai atmetė tą susitarimą, kurio buvo atsiektas Romoje — tarp metalo darbininkų įgaliotinių ir samdytojų.

Tomis pačiomis žiniomis, darbininkai yra griežtai nusista-tę už naujų dirbtuvių užėmi-mą. Jie nori užimti visas liku-sias Fiat, Lanola ir Dubost au-tomobilų dirbtuves. — Taipjau stengiamasi užimti ir medvil-nės dirbtuves.

Kitomis žiniomis, Brescia mieste fabrikininkas Gregarini atsisakė išmokėti darbinin-kams penkiolika tūkstančių li-rų už jų darbą. Tada darbinin-kai užėmė dar daugiau to fabrikininko dirbtuvių.

Darbininkai nori užimti buv-sią popiežiaus palocių.

ROMA, rugs. 21 (suveilinta). — Vatikano organas, Oservato-re Romano, paskelbė, kad pra-eitą naktį darbininkai bandė įsiveržti vienon bažnyčion. Tik negalėję įlaužti duris ir tuo budu pasitraukė šalin. To paties laikraščio žiniomis, darbininkai buk tariasi užimti Late-rar palocių, kur kadaise buvo popiežių rezidencija. Tas palocius ir dabar skaitosi popie-žiaus nuosavybe ir todėl laik-raštis reikalauja, kad valdžia stengtųsi suvaldyti "tuos des-

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, rugs. 23 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.49
Austrijos 100 kronų	\$0.48
Belgijos už \$1	frankų 14.05
Danų 100 kronų	\$13.80
Finų 100 markių	\$3.20
Francijos už \$1	frankų 14.82
Italijos už \$1	lirų 23.10
Lietuvos 100 auksinų	\$1.75
Lenkų 100 markių	\$0.46
Olondų 100 guldenų	\$30.48
Norvegų 100 kronų	\$13.60
Šveicarų už \$1	frankų 6.18
Švedų 100 kronų	\$20.15
Vokičių 100 markių	\$1.75

peratus," kurių darbai tegal-but pakenciami tik "bolševisti-name režime."

Milano darbininkai nepaten-kinti.

MILANAS, rugs. 24. — Me-talo darbininkų susirinkimuo-se dabar ytin smulkmeningai diskutuojama sutartis, kurios atsiekė metalo darbininkų ir samdytojų įgaliotiniai Romoje. Reiškiamas didelio nepasitenki-nimo. Vis delto, manoma, kad galų gale tas susitarimas bus priimta.

"Revoliucijos nebus" — sako Paryžius.

PARYŽIUS, rugs. 24. — Val-dininkų manymu, revolucijos pavojus Italijoje jau pašalinta. Iki šiol tuluose rateliuose reik-šta ytin rimto susirupinimo. Manyta, mat, kad Italija stovi ant slenkščio naujos didelės re-voliucijos. Bet bėgiu kelių pas-taryčių dienų gautosios žinios rodo, kad padėtis gerėja ir re-voliucijos ten nebus.

Francijoje didelių įtempi-mų sekama pradėtosios tarp samdytojų ir darbininkų dery-bos.

Millerand---Francijos prezidentas

Priemeru gal bus pasikrta Aristide Briand.

VERSAILLES, rugs. 42. — Francijos parlamentas vakar didele didžiama balsų naujuo-ju Francijos prezidentu išrinko Alexandre Millerand, dabartinį Francijos premjerą. Jisai už-ima rezignavusio Francijos pre-zidento, Paul Deschanel, vietą.

Už Millerandą paduota 695 balsai. Socialistų kandidatas, d. Gustave Deroly, gavė 69 bal-sus. 108 atstovai visai nebal-savo, o dvidešimt balsų paduota už įvairius kitus kandidatus.

Penktą valandą po pietų par-lamento pirmininkas oficialiai paskelbė, kad Millerandas tapo išrinktas ir skaitosi vienuolik-tuoju Francijos prezidentu.

Dabartinis Francijos prez-i-dentas turi ytin margą praci-ti. Kiek laiko atgal jisai buvo so-cialistas, bet vėliau "atsivertė" ir po to kai kada lagi labai at-kakliai kovojo su buvusiais sa-vo draugais.

Millerando vietą ministerių kabinete dabar turbut užims Aristide Briand, kuris taipjau kadaise buvo socialistas, bet da-bar yra didelis socialistų prie-šas.

MEDŽIOJA "RAUDONUO-SIUS."

Policija areštavo lietuvi, pas kurį rasta tukstantis adresų, sako "komunistų"; gal de-portuos.

CHICAGO. — Vietos laikra-ščių žiniomis, vakar policijai pa-vyko surasti "visą lizdą raudon-ųjų." Name 3010 S. Union gatvė jį radusi daugybę jai reikiamų dokumentų ir tuk-stantį adresų žmonių, kurie, kaip laikraščiai sako, priklausa "suvienytajai" komunistų par-tijai. Tuos adresus pas save laikęs tulas Petras Zaletskas, kuris buk esąs "suvienytosios" komunistų partijos penktojo distrikto organizatorius. Sura-

še pažymtėjieji asmens gyveną įvairiose Jungtinių Valstijų vie-tose. Manoma todėl, kad ty asmenų adresai busią atiduoti "kur reikia" ir neužligio bus surengta visatinė medžioklė — tikslu išgaudyti "raudonuo-sius." Gi pats Zaletskis busią atiduotas federalinei valdžiai, kuri jį veikliausia deportuo-sianti.

Pas areštuojamą asmenį buk-rasta daugybė nelegalinių atsi-šaukimų, kuriuos jis siuntinė-jęs paštu.

Bet kitoje vietoje, butent, 2510 S. Halsted St. policija jau užgriebusi ar dar užgriebsianti tulį spaustuvę, kuri taipjau priklausanti Petriui Zaletskiui. Policijos žiniomis, tą spaus-tuvę Zaletskis neseniai atsikraus-tęs iš Philadelphiajos.

Policija sakosi, kad šita med-žioklė buvo surengta sąryšy su New Yorke kilusia eksplozija. Bet ji tečiaus nesako, kad butų suradusi ką tokia, kas liudy-t, jogei areštuotasai asmuo turi ką nors bendra su ta eksploz-i-ja.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

ŽYDŲ SKERDYNES GALI-CIJOJ.

Kaunas praneša, kad ukrainai paskerdė 200 žydų.

LONDONAS, rugs. 24. — Čia gauta pranešimas, kad paskutinėmis Kaune gautomis žiniomis, Galicijoje surengtuose pogromuose ukrainai pas-kerdė daugiau kaip du šimtu žydų.

DARO "TVARKĄ"

Anglų policija skerdžia irlandus.

DUBLINAS, Irlandija, rugs. 23. — Vakar rytą čia nušauta žymus sinnfein organizacijos paskutinis Anglų policija — jo paties bute. Policija butan įsi-jūtį susirinkime buvo nutarta vyriausią valdžią pavesti sovie-tų administracijai. Tada sovie-tų valdžia pripažino Azerbeidžano respubliką ir raudonosios kariuomenės burys įėjo mies-tan].

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Dideli gaisrai Rusijoje

Pridaryta didelių nuostolių.

KOPENHAGEN, rugs. 24. — Čia gautomis žiniomis, Rusio-je — Tveruje, Kostrome, Ar-changelske, Jaroslave, Volog-doj, Maskvoj, Rezanijū Vladi-mire ir Viatkoj — siaučia dideli gaisrai.

Vologdoj sudegė penki šim-tai triobėsių, kur žuvo pusant-ro šimto žmonių. Saratove žu-vo tris šimtai žmonių, o dvide-šimt penki tukstančiai nebeturi pastogės.

Petrogrado priemiesčiuose taipjau siaučia dideli gaisrai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Varšava sako, kad Kamenec-Podolskas jau paimta.

VARSAVA, rugs. 24. — Len-ky ir ukrainų kariuomenė, be-siveržianti į rytus nuo Lember-go, kasdieną padaro po dvide-šimt penkis kilometrus. Ji jau pasiekė Rovno ir Kamenec-Podolską. Pastarąjį miestą užė-mė ukrainų kavalerija.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Bolševikai išsikraustė iš Baku.

LONDONAS, rugs. 22. — Daily Mail gavo iš persijos sos-tinės Teherano žinią, kuri sako, kad bolševikai galutinai išsikraustė iš žymaus Kas-pijos pajurio miesto Baku.

[Bolševikų kariuomenė Ba-ku buvo užėmusi balandžio 28 dieną. Dieną prieš tai Azerbaid-darbuotojas Lynch. Nušovė jį specialioji Anglų policija — jo paties bute. Policija butan įsi-jūtį susirinkime buvo nutarta vyriausią valdžią pavesti sovie-tų administracijai. Tada sovie-tų valdžia pripažino Azerbeidžano respubliką ir raudonosios kariuomenės burys įėjo mies-tan].

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kol Markės Dar Pigios

Siųskit Pinigus Lietuvon

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius pasiūnčia pigiausiu budu pinigus Lietuvon ir pilnai at-sako už siūnčiamus pinigus. Lietuvoje į vie-tines paštas pinigus išsiuntinėja Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas. Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius išduoda savo draftus arba čekius, kurie yra išmaino-mi bankuose Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Raseiniuose, Virbalyje, Vilniuje, Liepajū, o taipgi Berline, Vokietijoje. Naujienos draftus ant didesnių sumų parduoda pigiau negu ban-kai.

Kol markės yra pigios, dabar apsimoka ne tik siųsti pinigų Lietuvon savo giminėms, bet ir pasidėti pinigų Lietuvos bankuose. Nau-jienų Pinigų Siuntimo Skyrius padeda taupy-mui pinigų Lietuvos, o taipgi ir Vokietijos bankuose.

Visuose pinigų reikaluose kreipkitės į NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

SIAULIAI.

Cionai gyvuoja neperseni įsikurusi "Draugo" S. J. Skyrus, kuriame yra apie 40 narių. Daro nepraleidami susirinkimus ir svarsto įvairius klausimus. Kartais esti ir paskaitų iš įvairių sričių. Žiemai manoma gauti daugiaus veikėjų ir referentų, o kol kas turime pasitenkinti ir su tiek. Nutarta steigti knygynas, del kurio jau yra parinkta keletas dešimtys knygų. Manoma susinešti kaip nors per laikra-

šius, su "Draugo" skyriais, kad galima būtų geriau suderinti veikimas. Tik gaila, kad nepasirodo straipsnių iš "Draugo" skyrių darbuotės, nes šiaip negalima "Draugų" veikimo pažinti.

["S-d."] Strielutis.

POSVIEČIO DVARAS.

To dvaro nuomininkas Fuksas nutarė pakeisti eksploatacijos būdą.

Nuo liepos 23 d. atsakė darbininkus; atskaitė iki tos dienos, o toliau duota jiems pilna laisvė.

Inventorių savininkas nori paroduoti, o žemę išnuomoti sklypams.

Ir pelnas būtų gal užtektinas, ir vargo nebūtų, o darbininkai paliktų ir be darbo ir be duonos.

Nuo Posviečio darbininkų atvažiavo Kaunui atstovas Šulinskas pasitarti su socialdemokratų frakcija, kaip išbrišti iš bėdos.

Sulikvidavus Fuksui inventorių, dvaras (apie 840 margų) paliktų neužsėtas rugiais ir be sėklos ateinančioms metams; tik paėmus valdžios žinion galima būtų suturėti likvidaciją, ir tuo pačiu dvaro žemė būtų idirbta.

Su tokiu reikalavimu socialdemokratų frakcijos atstovas draugė su šulinsku kreipėsi į žemės ūkio ir V. T. Ministerį, kuris sutiko patenkinti darbininkų reikalavimą, paėmus dvarą su inventorių valdžios žinion.

Gal tuo pasiseks sulaukyti prašingą darbininkams dvaro ūkio likvidaciją. ["S-d."] T. I.

Patekusiam pastotėn tenka nuvažiuoti kelias dešimtis kilometrų, grįžtant jį vėl pagauna ir vadinama pa 3-4 savaites. Ukininkai varomi į privalomus darbus. Vilnius—Gardinas, Vilnius—Lyda, Lyda—Gardinas gelž. linijoje pertašoma viena vėžių iš siaros plačion ir dirba tukstančiai žmonių. Mokama daug, bet "soviety" pinigais, iš kurių vis tiek maža naudos.

Druska, degutukai, žibalas, cukrus beveik visai išnyko. Laukai, artimesni didesnių kelių, visai nuvalyti, neliko nė bulvių. Duonos kaina Baltstogėje daėjuosi iki 500 lenk. mar. svaras.

Krašto administraciją sudaro rusų pastatyti "revkomai" (gudai juos vietomis vadina "Revkov", tardami, kad tai žmogaus pavardė). "Revkomai" — vienas, du žmonės. "Revkomai" atnaujinama seną valsčių organizaciją, ir iš jos reikalauja, kad jems pristatytų kas reikia. Dvarų daugumoj sudaryta dvarų komitetai. Susidariusi padėtis žmonių laikoma laikina ir vėl laukiama atmainų. Lenkai pabėgdami labai nuplėšė kaimiečius ir tuo lėgijos beveik bandyt vardą. Dabartiniai užkariautojai irgi neša didžiausius sunkenybių, tai valstiečiai laukia naujos valdžios ateinant. Lietuvių akcijos pakiliosios. Kaip būtų, nebūtų, visą kraštą, kurį perėjo bėgdami lenkai ir vydamies rusai, ištiko didelė nelaimė. Ukis vėl liko apgrautas, apnaikintas; vietomis net su duona bus didelis vargas. ["S-d."] T. I.

KAUNAS.

— Į Kauno komendantūrą atsiųstas Kedainių komendantas areštuotas darbininkas Leonas Sakavičius, Beisogalos darbininkų profesinės sąjungos valdybos narys.

— Kaune areštuota 11 darbininkų profesinių sąjungų darbuotojų.

— Kauno komendantas Mikuckis ant gatvės užmušė žmogų, turėdamas ant jo kerštą.

— Atstatyti nuo vietų generolų štabo viršininkas gen. Kathe, jo padėjėjas gen. Nastopka ir gen. "kvartimesteris" Jakaitis.

— Sekmadienį rugpjūčio 22 d. "Darbininkų Kliubo" salėj įvyko skaitlingas Kauno darbininkų susirinkimas, sušauktas darbininkų frakcijos Kauno miesto savivaldybės. Miesto savivaldybės nariai Leonas, Krasovskis, Kacnelson ir Kubickis darė pranešimus apie frakcijos darbus miesto savivaldybėje. Buržuazinė miesto savivaldybės dauguma išvieno atakliai pasiryžusi kovoti su darbininkų klase, visai ignoruoja darbininkų atstovus. Ji atmetė ir net nepastatė balsavimui "darbininkų frakcijos" pasiūlymo. Į rinkimus buržuazija ejo su įvairiais tautiniais sąrašais ir dengė savo veidą, išstatydama net tarptautinius butų samdytojų, butų savininkų ir pramoninkų sąrašus, kurie buvė turėję kokių savo ypatingus reikalus. Bet eidami prieš darbininkų klasę jie visi susivienijo ir kaip vienas žmogus balsavo prieš darbininkus. Buržuazinė dauguma išrinkusi miesto Valdybą ir paskyrus jos narius po 2000 auks. mėnesiui algos, matyt, laiko savo darbą užbaigtu ir nesist...

— Mums darbininkams viena rūška. Eina kova tarp senosios buržuazinės tvarkos ir gimstančios naujos socialistinės. Musų galybė yra musų klasės sąmonė ir organizacija. Mes matome, kaip energingai kovoja rusų proletariatas su tais, kurie įlindę į Rusų valstybę norėjo užsimaugti socialę revoliuciją. Matome, kaip organizuoti vakarų Europos darbininkai visuose kraštuose kuogriečiausiai protestuoja prieš savo buržuazinių valdžių kišimos su pagalba lenkų imperialistinei buržuazijai ir neleidžia tos pagelbos tiekti.

Ir mes, Lietuvos darbininkai, nenusigąsdami karo padėties tik sutvirtinsime savo klasės sąmonę, labiau spiesimės į savo socialistines organizacijas. Ir musų buržuazijai mes neleisime jokiomis "padėtimis" mus į maištą sukišti. ["S-d"]

— I Kauno komendantūrą atsiųstas Kedainių komendantas areštuotas darbininkas Leonas Sakavičius, Beisogalos darbininkų profesinės sąjungos valdybos narys.

— Kaune areštuota 11 darbininkų profesinių sąjungų darbuotojų.

— Kauno komendantas Mikuckis ant gatvės užmušė žmogų, turėdamas ant jo kerštą.

— Atstatyti nuo vietų generolų štabo viršininkas gen. Kathe, jo padėjėjas gen. Nastopka ir gen. "kvartimesteris" Jakaitis.

— Sekmadienį rugpjūčio 22 d. "Darbininkų Kliubo" salėj įvyko skaitlingas Kauno darbininkų susirinkimas, sušauktas darbininkų frakcijos Kauno miesto savivaldybės. Miesto savivaldybės nariai Leonas, Krasovskis, Kacnelson ir Kubickis darė pranešimus apie frakcijos darbus miesto savivaldybėje. Buržuazinė miesto savivaldybės dauguma išvieno atakliai pasiryžusi kovoti su darbininkų klase, visai ignoruoja darbininkų atstovus. Ji atmetė ir net nepastatė balsavimui "darbininkų frakcijos" pasiūlymo. Į rinkimus buržuazija ejo su įvairiais tautiniais sąrašais ir dengė savo veidą, išstatydama net tarptautinius butų samdytojų, butų savininkų ir pramoninkų sąrašus, kurie buvė turėję kokių savo ypatingus reikalus. Bet eidami prieš darbininkų klasę jie visi susivienijo ir kaip vienas žmogus balsavo prieš darbininkus. Buržuazinė dauguma išrinkusi miesto Valdybą ir paskyrus jos narius po 2000 auks. mėnesiui algos, matyt, laiko savo darbą užbaigtu ir nesist...

— Mums darbininkams viena rūška. Eina kova tarp senosios buržuazinės tvarkos ir gimstančios naujos socialistinės. Musų galybė yra musų klasės sąmonė ir organizacija. Mes matome, kaip energingai kovoja rusų proletariatas su tais, kurie įlindę į Rusų valstybę norėjo užsimaugti socialę revoliuciją. Matome, kaip organizuoti vakarų Europos darbininkai visuose kraštuose kuogriečiausiai protestuoja prieš savo buržuazinių valdžių kišimos su pagalba lenkų imperialistinei buržuazijai ir neleidžia tos pagelbos tiekti.

skubina šaukti visu miesto savivaldybės narių posėdžių — "pianumo", nes bijo jau pirmame posėdy darbininkų frakcijos pareikalautas apyskaitos. Susirinkimas išklauses pranešimo vienas balsajai prieš protesto rezoliuciją prieš sauališką buržuazinės daugumos elgimos. Darbininkai pareiškia, kad jie palaikys savo frakciją visuose reikalavimuose, nes darbininkų atstovų balsas, tai balsas visos Kauno miesto darbo masės, kuri reikalauja atsitikus apgins savo atstovus. Darbininkų atstovams pavėdama ir toliau energingai kovoti su buržuazine dauguma, kontruoliuoti ir kelti aikštėn visus jos darbus, kenksmingus Kauno miesto darbininkams.

— Susirinkimas taip pat išklause draugo šaparo pranešimo apie Darbininkų Kliubo reorganizaciją. Negalima, kaip buvo ligšiol, taisyti tik "tancukas" (šokių), klubas turi būti darbininkų namas, kur darbininkai galėtų rasti kultūrinį moralinį ir politinį išsilavinimą. Reikalinga, kad daugiau būtų narių, kuriems rūpėtų klubas, kurie į jį įneštų naujos proletarų dvasios. Pirmučiausiai uždavinys įsteigti vakarinius kursus ir darbininkų skaityklą. Iširaše daug naujų narių ir sumokėjo įstojimo mokesčių 1 auks. Toliau galima užsirašyti klubo narius kasdien klube (Laisvės Aleja 48) nuo 7—9 val. vak. pas drg. šapara. ["S-d"]

— I Kauno komendantūrą atsiųstas Kedainių komendantas areštuotas darbininkas Leonas Sakavičius, Beisogalos darbininkų profesinės sąjungos valdybos narys.

— Kaune areštuota 11 darbininkų profesinių sąjungų darbuotojų.

— Kauno komendantas Mikuckis ant gatvės užmušė žmogų, turėdamas ant jo kerštą.

— Atstatyti nuo vietų generolų štabo viršininkas gen. Kathe, jo padėjėjas gen. Nastopka ir gen. "kvartimesteris" Jakaitis.

— Sekmadienį rugpjūčio 22 d. "Darbininkų Kliubo" salėj įvyko skaitlingas Kauno darbininkų susirinkimas, sušauktas darbininkų frakcijos Kauno miesto savivaldybės. Miesto savivaldybės nariai Leonas, Krasovskis, Kacnelson ir Kubickis darė pranešimus apie frakcijos darbus miesto savivaldybėje. Buržuazinė miesto savivaldybės dauguma išvieno atakliai pasiryžusi kovoti su darbininkų klase, visai ignoruoja darbininkų atstovus. Ji atmetė ir net nepastatė balsavimui "darbininkų frakcijos" pasiūlymo. Į rinkimus buržuazija ejo su įvairiais tautiniais sąrašais ir dengė savo veidą, išstatydama net tarptautinius butų samdytojų, butų savininkų ir pramoninkų sąrašus, kurie buvė turėję kokių savo ypatingus reikalus. Bet eidami prieš darbininkų klasę jie visi susivienijo ir kaip vienas žmogus balsavo prieš darbininkus. Buržuazinė dauguma išrinkusi miesto Valdybą ir paskyrus jos narius po 2000 auks. mėnesiui algos, matyt, laiko savo darbą užbaigtu ir nesist...

— Mums darbininkams viena rūška. Eina kova tarp senosios buržuazinės tvarkos ir gimstančios naujos socialistinės. Musų galybė yra musų klasės sąmonė ir organizacija. Mes matome, kaip energingai kovoja rusų proletariatas su tais, kurie įlindę į Rusų valstybę norėjo užsimaugti socialę revoliuciją. Matome, kaip organizuoti vakarų Europos darbininkai visuose kraštuose kuogriečiausiai protestuoja prieš savo buržuazinių valdžių kišimos su pagalba lenkų imperialistinei buržuazijai ir neleidžia tos pagelbos tiekti.

Ir mes, Lietuvos darbininkai, nenusigąsdami karo padėties tik sutvirtinsime savo klasės sąmonę, labiau spiesimės į savo socialistines organizacijas. Ir musų buržuazijai mes neleisime jokiomis "padėtimis" mus į maištą sukišti. ["S-d"]

— I Kauno komendantūrą atsiųstas Kedainių komendantas areštuotas darbininkas Leonas Sakavičius, Beisogalos darbininkų profesinės sąjungos valdybos narys.

— Kaune areštuota 11 darbininkų profesinių sąjungų darbuotojų.

— Kauno komendantas Mikuckis ant gatvės užmušė žmogų, turėdamas ant jo kerštą.

— Atstatyti nuo vietų generolų štabo viršininkas gen. Kathe, jo padėjėjas gen. Nastopka ir gen. "kvartimesteris" Jakaitis.

— Sekmadienį rugpjūčio 22 d. "Darbininkų Kliubo" salėj įvyko skaitlingas Kauno darbininkų susirinkimas, sušauktas darbininkų frakcijos Kauno miesto savivaldybės. Miesto savivaldybės nariai Leonas, Krasovskis, Kacnelson ir Kubickis darė pranešimus apie frakcijos darbus miesto savivaldybėje. Buržuazinė miesto savivaldybės dauguma išvieno atakliai pasiryžusi kovoti su darbininkų klase, visai ignoruoja darbininkų atstovus. Ji atmetė ir net nepastatė balsavimui "darbininkų frakcijos" pasiūlymo. Į rinkimus buržuazija ejo su įvairiais tautiniais sąrašais ir dengė savo veidą, išstatydama net tarptautinius butų samdytojų, butų savininkų ir pramoninkų sąrašus, kurie buvė turėję kokių savo ypatingus reikalus. Bet eidami prieš darbininkų klasę jie visi susivienijo ir kaip vienas žmogus balsavo prieš darbininkus. Buržuazinė dauguma išrinkusi miesto Valdybą ir paskyrus jos narius po 2000 auks. mėnesiui algos, matyt, laiko savo darbą užbaigtu ir nesist...

— Mums darbininkams viena rūška. Eina kova tarp senosios buržuazinės tvarkos ir gimstančios naujos socialistinės. Musų galybė yra musų klasės sąmonė ir organizacija. Mes matome, kaip energingai kovoja rusų proletariatas su tais, kurie įlindę į Rusų valstybę norėjo užsimaugti socialę revoliuciją. Matome, kaip organizuoti vakarų Europos darbininkai visuose kraštuose kuogriečiausiai protestuoja prieš savo buržuazinių valdžių kišimos su pagalba lenkų imperialistinei buržuazijai ir neleidžia tos pagelbos tiekti.

Ir mes, Lietuvos darbininkai, nenusigąsdami karo padėties tik sutvirtinsime savo klasės sąmonę, labiau spiesimės į savo socialistines organizacijas. Ir musų buržuazijai mes neleisime jokiomis "padėtimis" mus į maištą sukišti. ["S-d"]

— I Kauno komendantūrą atsiųstas Kedainių komendantas areštuotas darbininkas Leonas Sakavičius, Beisogalos darbininkų profesinės sąjungos valdybos narys.

— Kaune areštuota 11 darbininkų profesinių sąjungų darbuotojų.

— Kauno komendantas Mikuckis ant gatvės užmušė žmogų, turėdamas ant jo kerštą.

— Atstatyti nuo vietų generolų štabo viršininkas gen. Kathe, jo padėjėjas gen. Nastopka ir gen. "kvartimesteris" Jakaitis.

KARDAS

Laisvamanių mėnesinis laikraštis — žurnalas. Su daugybe gražių paveikslų ir žingeidių pasakaitų. Apart moksliškų raštų ir dailiosios literatūros taigi ir kiekvieną Kardo numerį kunigas Bimba pasako pamokslą apie visą pasaulio nuotikius.

"Kardo" prenumerata metams \$2.50
"Kardo" pr. Lietuvoje bei užrubežij \$3.00
"Kardo" pavienis numeris 25c.

Kas nori gauti vieną "Kardo" numerį del pažiuos — mieldžiam prisiųsti 25 centus — inviloje popieron ir indėje konvertan. "Kardas", dykai del pažiuos nėra siunčiamas. Visi laisvų idėjų lietuviai yra kviečiami užsirašyti "Karda" vienintelį Lietuvos Laisvamanių žurnalą Amerikoje. Užrašyti "Karda" savo gentims bei pažistamiems Lietuvos, nes tuomi pagelbėsime Lietuvos žmonėms naikinti kunigų įtekne miniose.

Pingus siųskit "Kardo" antraštą.
3 SVARBIOUS "KARDO" KNYGOS "TIKĖJIMŲ ISTORIJA".

Šita garsia knyga parašė prof. P. D. Chantelpe de la Sausaye. Yra tai milžiniškas veikalas sudarys net 1036 puslapius. Knyga yra papuošta daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievėlių, relikių, šventenybių, šventųjų, bažnyčių, šventamųjų ir tt.

Šitoje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų — religijų, jų pradžią, augimą, vystimąsi, puolimą ir platinimąsi — pradedant nuo seniausių amžių, baigiant dabartiniais laikais. Čia aprašomi visi tikėjimai, tikslai, apeigos, jų dievai, jų supratimai apie dangų, pragarą, sielos nemirtingumą ir tt. Knyga yra didelio formato, puikiais apdarais — aukso titulas ant nugaros.

Knygos "Tikėjimų Istorijos" kaina \$7.00.
Pingus siųskit "Kardo" antraštą.

Klioštorius ir Jezuitai arba Barbora Ubryka.

Vienas iš žingeidiusių romanų lietuvių kalboje. Tikras nuotikis iš Barbaros Ubrykos gyvenimo Karmelių klioštorių, Krakuvoje. Lietuvių kalbon išguldė Dr. A. Karalius. Šitos knygos kaina tik \$1.00.

Pingus siųskit "Kardo" antraštą.
16 KRISTU

Svarbi knyga kurioj aprašoma apie įvairių tautų Kristus — Krishnā, Thulis, Crite, Heus, Thammuz, Indra ir tt. Taipgi, šitoje knygoj randasi sąrašas 27 garsiausių Biblijų. Ir, apie 16 panelių švenčiausių. Šitai knygai medžiaga imta iš Encyclopaedia Britannica ir knygos Nature.

Sutaisė T. J. Kučinskas, B. S. Šitos knygos kaina tik 50 centų. Pingus siųskit "Kardo" antraštą.

Pasarga: Kas užsirašys visas 3 virš paminėtas knygas ir laikraštį, "Karda", tam nuleidžiama už \$10. Pingus mieldžiam siųsti sekantį antraštą:

KARDAS
1448 N. Paulina St. Chicago, Ill. Dept.

Tel. Yards 8654
Mrs. A. Michniewicz
AKUSEKKA
Baigusi Akusekka kolegiją; ilgai praktikuojusi Pensilvanijos hospitalijose. Pasiekmingai patarnauja prie gimdymo. Duo da rodą viso kiose ligose moterims ir merginoms.
3113 S. Halsted St. Chicago, Ill. (ant antrų lubų)
Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vėlai v

Išpardavimas!!! Išpardavimas!!!
mas vyksta dabar!!!
Didelis kainas kertantis išpardavimas!

\$35,000 drabužių sandėlis. Viskas turi būti. Viskas nužeminta. Nužeminimas nuo \$1 iki \$15.
Viskas paženklinas aiškiais skaitlinimis. Viena kaina.

Perskaityk šį kainų sąrašą. Vyru ir vaikų gatavi ir nešamti ant užsakymo pasiūtų siūtų, overkoti, vėliaus ir paprastų madų, po \$15, \$20, \$25, \$30, \$37.50, \$42.50 ir \$47.50. Mėlynose siūtai \$30, \$37.50 ir \$42.50. Vaikų ir kudiškių siūtai \$5 ir daugiau. Vaikų ir kudiškių overkotai \$8.50 ir daugiau.

Vyru ir vaikų mackinaws \$7.50 ir daugiau.
Vyru kelnėms \$4.50 ir daugiau.

Atdara 8 ryto iki 9 vak. Subatomis 8 ryto iki 10 vak. Nedėliomis 8 ryto iki 6 vak.

S. GORDON,
1415 So. Halsted Str.

ATPIRKE \$10,000 sandėlį
bankruto išpardavime, mes duodame mūsų kostumams pasinaudoti proga išpirkti tą sandėlį sučėdijant ant 50 c. nuo dolerio. Sandėlis susideda iš sweater-coat visai šeimynai; merginų drešių ir vaikų drapanų. Veikit tuojaus. Kalbame lietuviškai.

RUBENSTEIN BROS.,
4911 S. Ashland Ave.

Telefons. Pullman 656
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvų Dentistas
10801 S. Michigan Av., Roseland
Valandos: 9 iki 9 vakaro.

Tel. Austin 787
DR. MARYA DOWIATT-SASS.
Ką tik sugrįžo iš Californijos ir vėl tęs savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9 vakare išskiriant nedėliadienis.

MOTERS, AR JUS ŽINOTE KAD DAUGELIS MOTERŲ,

Kurios vartojo garsųjį Laxviburum Compound, užreiškia, kad tai yra tikras vaistas moterims. Jis nuvarė gilinę nuo daugelio durių. Jis išgelbėjo moteris nuo kankinančių ligų. Jis pergalėjo jų silpnumą. Jis pataisė padėliną, ypatinai tai lyčiai, daugelį išgelbėjo nuo chirurgų peilio. Kiekviena skaudi liga, kurios tykoja ant moterų, palieka savo ženklą. Jos išblyškina veidą, naikina išvaizdą, sugadina upą, sudžiovina ir padaro jus senomis pirm laiko. Kas gi nori seną sudžiuvusią moterį? Jos gyvenimas tik skurdas. Laxviburum Compound moterų ligose yra didelis parama.

Jeigu jūs kenčiate nuo netvarkių mėnesinių, nereguliariškumo, silpnumo, apsvaigimo, periodiško skaudėjimų, netvarkaus apetito, išgelstusios išveizdos, inkstų skausmo, šalčio, šaltų rankų ir kojų, išputimo, karščio, svaiigulio, plakimo širdies, nerviškumo, chroniško galvos skaudėjimo, neramumo, neramaus miego, abelo skaudėjimo, spazmų, užliedimo širdies, virpėjimo ir skaudėjimo strėnų ir tarpmentė, rugštumo iš pilvo, kokuomo, negromuliuavimo, sunkus atleidimas šlapimo su karščiu, arba persėdų, deginančių ar aržinančių šlapimo oregu, apsisapnavimų, niežėjimo, nusiiminimo, hysterijos, baltųjų, nerviškų trukčiojimų, vidurių sukietėjimo, išputimo, išputę ir nereguliarių vidurių, nutiprę ir skaudanti san

KORESPONDENCIJOS

RACINE, WIS.

Vietos Lietuvos Laisvės Paškolos Stotis savo posėdy rugs. 13 d. kalbėjo apie Lietuvos Atstovybės paduotąjį sumanymą organizuoti bendrą Amerikos lietuvių kuną, t. v. Lietuvos Valstybinį Fondą. Apsvarstius tą sumanymą Stotis pilnai jam pritarė ir išreiškia pagėdą, kad kuovėkiausiu būtu išdirbtų pilni Lietuvos Valstybinio Fondo įstatymai. Mes numanome, kad tik vienybėje yra galybė ir laimėjimas sunkioj Lietuvos kovoj už savo laisvę.

L. L. P. Stoties Valdyba:

Pirm. Antanas Gudžiūnas
Prot. Rašt. Mart. Kasparaitis
Iždininkas, Mikolas Digris.

Racine, Wis. — L. L. P. Stoties rūpesniu buvo surengtas rugs. 15 d. vakarėlis Grand Theatre. Žmonių buvo gana daug susirinkę. V. Vaškas laikė kalbą ir rodė paveikslų iš Lietuvos. Būną parduota apie porą šimtų. Už tikietus įplaukė \$70.30; vakaro išlaidų buvo \$27; V. Vaškui duota \$43.30.

Užstojus nedarbui Lietuvos būną pardavimas sumažėjo, vis dėlto "savaitėje" parduodama apie penkis šimtus.

— M. Kasparaitis.

Kalifornijos padangė

Penkis šimtus mylių automobilium.

Los Angeles, IX. 20.

Susiėmęs savo smulkiuosius dalykėlius ir keletą svarbesnių knygų į krepšį, užrakinau savo kambarį ir atsiduriau viešbučio karidoriuj. Nors gaila buvo palikti toksai viešbutis, kuris yra vienas geriausių San Francisco mieste (kur ir prezidentas Wilsonas praleido naktį), bet turėjau pasakyti ofiso klerkui, jog mano kambaris gali būti išnuomotas kitam.

Lauke, prie pat durų stovė-

jo gražus automobilis, vertės gal apie aštuonis tūkstančius dolerių. Išlipau, atsisėdau pasukinėję sėdynėje, ir leidomės keliu. Ir kada palikom miesto gatves, pradėjom važiuoti po 35 mylias per valandą, nes valstijos tiesos tiek leidžia.

Mūsų keliu būvo iš San Francisco į Los Angeles, ir aš labai buvau linksmas, kad turėjau progos plačiau išvysti šią šalį Kaliforniją.

Automobilis bėgo, vėjas prausis švilpė ir truputį šalta darėsi, nes buvo dar tik aštunta valanda ryto. Bet saulė kilo vis aukštyr ir aukštyr, ir kas kartas darėsi šilčiau.

Mano akys gerėjosi tokia gražia gamta, kuri matėsi abiem keliu pusėm. Visur žaliuojanti medžiai, gėlės ir rožės; rodos, kad juos kas nors čia būtų pasodinęs. Bet visai nie: jie buvo gamtos sodinti.

Pravažiavom daugelį gražių farmų, ukių, su gražiomis trioboms ir daržais aplinkui. Taipgi keletą mažųjų miestelių, kurių gyvenamųjų triobų beveik negalima matyti — taip jie apaugę medžiais, žolėmis ir gėlėmis. Po kokių dviejų ilgų valandų tokiu važinėjimu atkatom į miestą San Jose (tariama san ozy). Šis miestas turi apie 50 tūkst. gyventojų; turi keletą dirbtuvių, kur vasaros vaisiai dedama į skardines ir siuntinėjama į kitus miestus.

Čia yra ir keletas lietuvių dirbančių. Jie gauna nuo \$4.00 iki \$8.00 dienai. Mes čia stojom tik keletai minučių, ir vėl leidomės toliau.

Važiavome taip vadinamu State Highway — valstijos vieškelis. Kelias labai geras, kaip kaip kad apie New Yorką. Gamta visur graži, žemė visa gera, juodžemis, kaip kad Lietuvoje apie Marijampolę ir Nemuno upę. Tik toliau buvo matyt kalnai augstomis viršūnėmis, o kitur mažesni kalneliai. Apie pietus atvykome į miestelį Salinas, kuris turi apie 6,000 gyventojų. Čia apsisostojom gerokai valandai, pasilėgė ir pietų pavalgyti; po to vėl leidomės toliau, vienus sutikdami, kitus pralėkdam — mano vežėjai ypatinai mėgo pralėkti važiuojančius Fordo automobilius.

Pakelėms matėsi žmonės dirbant laukuose. Mano vežėjas matyti meksikiečius su didelėmis skrybėlėmis ant galvos, o man geriau patiko matyt dirbančias laukuose merginas su kelinėmis apsiausias.

Apie penktą valandą vakaro atvykome į nedidelį miestelį vardu Saint Louis Obispo. Kadangi šis miestelis guli pusiaukelėje tarp San Francisco ir Los Angeles, tad nutarėm čia apsistoti.

Pirmas dalykas buvo susirasti kambarį. Aš inėjau į vieną neblogai atrodantį viešbutį. Paklausus kiek ima už naktį, gavau švelnų atsakymą:

— Nine dollars a night, with two meals, for one person.

Pamiršęs, jogei esu inteligentas iš Lietuvos, sprukau laukan ir susiradau kambarį be "meals" už du dolerius. Mano vežėjas tur but miegojo automobiliu — bet tai jau ne mano dalykas. Naktis praėjo labai ramiai. Mažame miestelyje labai tylu, o oras puikus, taip kad gali miegoti kai užmuštas.

Pusryčius pavalgė ir vėl švilpė, užėm tolyn ir tolyn. Bet čia kelias jau nebuvo toks geras.

Chicago. — Keletas mėnesių atgal išsiučiau savo tėviškėn, Lietuvą, du paku apdarytų geresnių knygų. Pašte pilnai upmokėjau kaip 2-ros klasės siuntinius. Šiandie gavau nuo sesers laišką, kuriame rašo, kad atsiimdama turėjus dar 11 rublių primokėt! Ką tai reiškia? Man suprantama, kad ant knygų, kaip literatūros, lokia šalis nededa maito. Kuo Lietuvos valdžia remiasi? Esu girdėjęs panašių nusiskundimų, kad du kartu reik mokėt, bet maniau, kad tai Lietuvos priešų melai. Jei Lietuvos valdžia, kuriai visa siela simpatizavau, taip daro, ji mane, kaip ir daugelį kitų, apvylė. Ir koks geradaris gali kėsintis siųsti drapanų ar aprėdalu, kurių ten taip stoka, jei už juos keleriopai plėšiami?

A. Rukas.

ras: vietomis buvo taisomas, kalnuotas ir suklėnčiamas. Oras darėsi šiltesnis, ir saulė kaitino labiau negu apie San Francisco.

Pravažiavom pro daugelį mažų miestelių, vietomis nei sustodami. Kada pribuvom į King City, pasidarė taip karšta, kad turėjom įsikišoti "refrešmentų" — bent šaldytos grietinės, kad atsivėdinus. King City yra mažas miestelis; netoli yra didabro kasyklos ir žmonės uždirba neblogai. Ar yra čia lietuvių, ar ne? Nesusižiūjojau.

Po kokių dviejų valandų toliaus pasiekėm kitą miestą — Santa Barbara. Miestas turi apie 30 tūkst. gyventojų. Čia nėra nei šilta nei šalta, bet saulė labai puikiai šviečia; dangus mėlynas tamsus, tik kai-kur matyt plaukiant mažą baltą debesėlį. Vienoje pusėje miesto guli žaliai mėlynas Pacifiko vandenynas, o kitoje pusėje, netoli, augsti kalnai stūkso kaip kokie milžinai. Medžių ir gėlių niekur netruksta — jų yra daugybė; visur kvepia. Ir tokia regykla, tokiu oru gaili džiaugtis ir gerėtis be pailios, visados. Čia yra viešbutių, kur vien tik kapitalistai praleidžia savo dienas. Tenai kambarys galima gauti už 25 dolerius dienai...

Santa Barbara ir jos apylinkė yra Bell Wrighto aprašyta knygoje "Eyes of the World". Aš bebudamas New Yorke, kada perskaičiau tą knygą, tai nusitariau būtinai kada nors aplankyti šį Santa Barbara, miestą, ir dabar ve esu jame.

Po pietų važiavom pro didžiausią pasaulį vynuogių daržą; pro laukus, kur oranžiniai dydi ir puikius vaisius neša.

Scenerija, vaizdas per kokias 50 mylių buvo vienas gražiausių. Vienoj kelio pusėj guli milžinas Pacifiko vandenynas, o kitoje pusėje — augsti kalnai, kurių viršūnėmis slankioja debesys.

Bet štai mūsų geras kelias pasibaigė: atsidurėm kalnuose. Automobilis turėjo bėgti lėnai, vingių vingiais sukinėtis ir ipti augštyr, kol pasiekėm kalno viršūnę; bet užtai nuo ten buvo lengva važiuoti žemyn, — net motoras reikėjo sustabdyti.

Išvažiavę iš kalnų atsidurėm labai gražioj lygumoje, vadinamoj San Bernardo klioniu (apie ką parašysiu kitą sykį) ir apie penktą valandą vakaro pribuvom į kitą garsųj miestą, toli šinoma ir lankomą — Los Angeles.

Čia ir pasibaigė mūsų penkių šimtų mylių kelionė. Kitą kartą gal but važiuosiu į Chicago automobilium; o gal orlaiviu... Tik jau ne laivu.

W. Roman.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šiame skryje nuomonės Redakcija neatsako.]

GAL LIETUVOS ATSTOVYBĖ PAAISKINS.

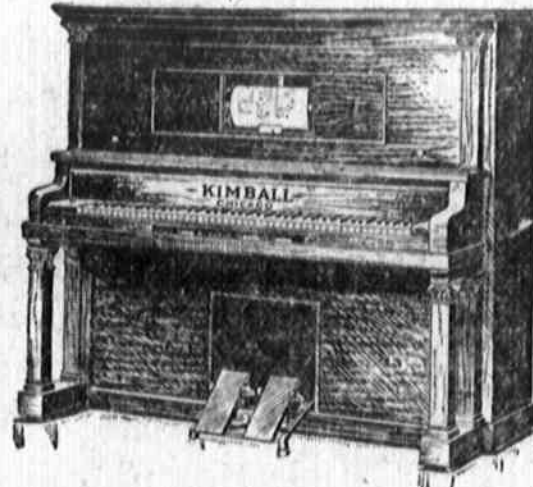
Chicago. — Keletas mėnesių atgal išsiučiau savo tėviškėn, Lietuvą, du paku apdarytų geresnių knygų. Pašte pilnai upmokėjau kaip 2-ros klasės siuntinius. Šiandie gavau nuo sesers laišką, kuriame rašo, kad atsiimdama turėjus dar 11 rublių primokėt! Ką tai reiškia? Man suprantama, kad ant knygų, kaip literatūros, lokia šalis nededa maito. Kuo Lietuvos valdžia remiasi? Esu girdėjęs panašių nusiskundimų, kad du kartu reik mokėt, bet maniau, kad tai Lietuvos priešų melai. Jei Lietuvos valdžia, kuriai visa siela simpatizavau, taip daro, ji mane, kaip ir daugelį kitų, apvylė. Ir koks geradaris gali kėsintis siųsti drapanų ar aprėdalu, kurių ten taip stoka, jei už juos keleriopai plėšiami?

A. Rukas.

Pats persitikirka ir kitam pranešk. Mes jums patariam prisigsti mums savo antrašą, o mes prisisišime jums kataliogą dykai. Mes turime didelę krautuvę ir dirbtuvę. Užlaikom visokius muzikališkus instrumentus, Victrolas, lietuviškus rekordus dideliame pasirinkime ir lietuviškus volelius grojikliams pianams, visokių dainų ir šokių. Visiems patarnaujame geriausiai. Meldžiame atsilankyti mūsų krautuvėn, arba prisigsti savo antrašą.

Victor Victrolas nuo \$25.00 iki \$700.00.

Kimball
Instrumentai
Viena kaina
visiems ir
visur

Daugiau kaip
\$500,000
Instrumentų
yra vartojama
kasdien

THE FAMOUS KIMBALL PIANOS and PLAYERS

Parsiduoda dabar, mūsų pasitikinti ir gerai žinoma muzikališkų tavorų krautuvė, parduoda juos už Kimball dirbtuvės kainą ir ant lengvų išmokėjimų.

Nusipirk sau patinkamą Kimball'o dirbtą pianą šitoj jums parankioj krautuvėj.

Atdara vakarais del jusų parankumo.

The Eagle Co. duoda jums pilną vertę už jusų pinigų šiame vienos kainos geriausios rūšies tavorų išpardavime. Mūsų sumanymas vėl pasirodo šiame geros rūšies muzikališkų instrumentų išpardavime, mūsų gerai įtaisytoj naujoj krautuvėj, tik ką užbaigtą.

Kimball Pianai — \$435 iki \$715.

Kimball Players — \$715 iki \$1045.

Eagle Music Co.,

Turi daug Victor Victrolų — Victor rekordų ir kitokių muzikališkų instrumentų.

3236 So. Halsted St.

CUNARD LINIJOS

Laivas

SAXONIA

Išplaukia Rugsėjo 30 dieną

STACIAI Į HAMBURGĄ

Trečia kles \$120.00 ir \$5.00 War Tax.

Kreipkitės pas arčiausį Cunard Agentą.

MUZIKA

Lietuviškų šokių gaidos, visokiems instrumentams. Taipgi parduodam styginius ir pučėmus instrumentus. Reikalaukite katalogo.

V. NICKUS,

10803 So. Wabash Ave, Chicago, Ill.

Sold everywhere by furniture dealers and department stores
ENGLANDER
PRODUCTIONS FOR SLEEP AND REST
ENGLANDER SPRING BED CO.
New York - Brooklyn - Chicago

Delei Lietuvos Informacijų Biuro įsteigimo.

Lietuvos Informacijų Biuras (Lithuanian Information Bureau) yra įsteigtas prie Lietuvos Atstovybės Amerikoje.

Svarbiausias šio Biuro darbas bus teikti lietuvių ir anglų Amerikos spaudai įvairių žinių apie Lietuvą ir apie jos įvairių, kaip valdžios taip ir visuomenės įstaigų veikimą, o taipgi sekti ir Amerikos lietuvių gyvenimas ir teikti apie jį žinių Lietuvos ir vietos lietuvių spaudai. Todel šiūmi prašoma visų Amerikos lietuvių organizacijų teikti šiam Biurui iš Amerikos lietuvių gyvenimo įvairių žinių, kurios būtų svarbūs spaudai patiekti.

Visokias žinias prašoma siųsti Lietuvos Informacijų Biuro vardu ir adresu: Lithuanian Information Bureau, 703 — 15th St., N. W., Washington, D. C.

Lietuvos Informacijų Biuras.

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij:
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Penedėliais iki 8 vakare.
Nedėliomis ofisas uždarytas.

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago
Telephone Van Buren 294

DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drover 9693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų
7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena

Tel. Canal 6222

DR. C. K. CHERRYS
LIETUVIS DENTISTAS
2201 W 22nd & So. Leavitt Sts.
CHICAGO.
Valandos: 9:30 ryto iki 12 diena.
nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Ofiso Tel. McKinley 76

DR. I. H. GINDICH
DENTISTAS
Mes savo darbą garantuojame
Kalbame visas Europiškias kalbas
3804 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill.
Arti 88-th Street

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuojų Dykai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas
Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkrepiama į vaikų.
kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
4649 S. Ashland Av. kamp. 47 St.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas Džiuvos
Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų Ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2 iki 5 v. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 22 metu kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
{ Dienomis: Canal 3110 arba 357
Telefonai: { Naktimis Drexel 950 - Drover 4136
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St.
VALANDOS: 8—9 ryto tikiai

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 29 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriškų, Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6—8 vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988.
Valandos nuo 10 iki 12 diena

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Phone Canal 6222. Valandos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988. Valandos nuo 10 iki 12 diena

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3107 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS

Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Perkelia ofisą į People Teatrą
1616 W. 47 St., Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 8 po pietų.
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto
Res. 2914 W. 43-rd Street
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 263

DR. YUŠKA

1900 S. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso val.: nuo 10 ryto iki 8 vakare.
Rezidencija: 2811 W. 63 St.
Tel. Prospect 3466

Tel. Pullman 342 ir 3180.

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
10900 Michigan Ave. Roselande.
Val. 10 iki 12, 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30 vak.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Subscription Rates: \$8.00 per year in Canada. \$7.00 per year outside of Chicago. \$3.00 per year in Chicago. 3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus nedidelius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas Canal 1506. Užsakomoji Kaina:

Chicagoje — pašto: Metams \$8.00 Pusei metų \$4.50 Trims mėnesiams \$2.25 Dviem mėnesiams \$1.75 Vienam mėnesiui \$1.00

Chicagoje — per nešiotojus: Viena kopija 03 Savaitė 18 Mėnesiai 75

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, pašto: Metams \$7.00 Pusei metų \$4.00 Trims mėnesiams \$2.00 Dviem mėnesiams \$1.50 Vienam mėnesiui \$1.00

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta) Metams \$8.00 Pusei metų \$4.50 Trims mėnesiams \$2.25 Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Smėkia savo draugus.

Kvailu kapitalistinių politikierių pasielgimu Albany'je piktinasi net protingesnieji žmonės kapitalistų partijose.

Garsus advokatas, buvęs republikonų partijos kandidatas ir prezidentas, Charles E. Hughes, sako:

"Socialistų assembly narių pašalinimas yra netikėtino kvailumo darbas ir bjaurus paniekimas pamatinių Amerikos konstitucijos principų."

Galima tad numanyti, ką pasakys apie tai patys piliečiai, kurių išrinktuosius atstovus kapitalistų politikieriai išmetė iš legislaturės!

Bergždžia diplomatija.

Neseniai įvykęs Amerikos lietuvių Rymo katalikų suvažiavimas nutarė siųsti delegaciją Washingtonan prašyti, kad šios šalies valdžia pripažintų ir užtartų Lietuvą. Ir delegacija tenai atsiėmė, bet nieko nelaimėjo. Negavo pasimatyt net tik su prezidentu, o ir su valstybės sekretorium.

Delei to mes nekaltiname klerikalų. Bet jų "diplomatini" žygiai, mūsų supratimu, negali būti vaisingi, kol jie neperkeičia savo politikos vidujiniiais Lietuvos klausimais.

Klerikalai rėmė ir tebe rėmia pačius atžagareiviškiausius elementus Lietuvoje. Jie nemažai prisidėjo prie to, kad tenai nuo pat valstybės susiorganizavimo iki šiol siaučia reakcija. Šiandien jau mes matome labai liudnų tos reakcijos pasekmių.

Augstose Lietuvos vyriausybės vietose susisuko lizdas tokie gaivalai, kaip žmogžudys komendantas Mikuckis ir prasigėręs generolas Kathe, Nastapka ir Jakaitis, Ju

darbai jau išsukė skandalą visoje Lietuvoje. Bet tokie skandalai, be abejonės, baisiai kenkia ir tarptautinei Lietuvos padėčiai.

Netvarka ir korupcija Lietuvos vyriausybėje, diskredituoja Lietuvą kitų šalių akys, duoda jos priešams progos kovoti prieš jos nepriklausomybę.

Kol tokie dalykai dėsia Lietuvoje, nieko nepadės jai landžiojimai po svetimų valdžių kancelijas ir prašymai. Lietuva turi gerai susitvarkyti — tik tada kitos šalys bus priverstos skatyties su ja ir pripažinti jos teises. Bet mūsų klerikalai kaip tik daro taip, kad tenai viešpatautų tokie gaivalai, kurie traukia ją į praigaištį.

Atviras prisipažinimas.

"Draugas" laikada pasakios.

Antradienį jo redaktorius parašė ve kokių žodžių:

"Karčiama visuomet ėjo lenktyn su bažnyčia.

Toliau, jisai tą savo mintį paaiškina sekamai

"Karčiama siulo žmogui daug stipresnių žaismių, daug didesnių pasilinksminimų. Daugybė lietuvių atvažiavusių į Ameriką nutolo nuo bažnyčios deito, kad jie ir namie jos laikėsi tik dėl žaismės, o čia atvažiavę ir apsigyvenę miestuose rado visokių žaismių, kiek tik norėjo ir kokių tik norėjo."

Tame yra labai daug tiesos. Ir reikia "Draugo" redaktoriui atiduoti kreditą, kad jisai turėjo drąsos išreikšti ją. Viešai pripažinti, kad bažnyčios yra konkurentės karčiamoms ir žaismių bei pasilinksminimų vietoms, turi but nelabai patogu kunigui, kuris paprastai skelbia bažnyčias esant "Dievo Namais".

Gerai. Dabar iš paties "mokyto kunigo" lupų patyrėme, kad bažnyčios yra įstaigos, konkuruojančios su karčiamomis ir žaismių bei pasilinksminimų vietomis. Bet kun. Bučiui dar palieka išaiškinti, kodėl dažnai esti taip, kad bažnyčios labiausiai tarpsta tenai, kur randasi daugiausia karčiamų. Chicagoje, pavyzdžiui, niekur nebuvo tiek daug lietuviškų karčiamų, kaip toje miesto dalyje, kuri vadinasi "Town of Lake"; pirma tenai budavo po dešimtį karčiamų kiekviename bloke. Ir kaip tik tenai bažnyčia yra labiausia įsigalėjusi, turi daugiausia parapijonų.

Kuo tatau išaiškinti? Čia juk išrodo, kad bažnyčia ne tik ne konkuruoja su karčiamais, o net eina išvien su jais. Be to, juk yra visiems žinomas faktas, kad karčiaminkai su mažais išėmimais, labai gerai sutinka su klebonais, neretai net yra parapijų vadai, "garbingiausi parapijonys".

Jeigu tuos pačius žmones, kurie jieško žaismių ir pasilinksminimo, patenkina ir bažnyčia ir karčiama, tai

reiškia, kad jų abiejų teikiamosios žaismės yra nedaug skirtingos. Ar ne taip?

Reikia tečiaus nurodyti dar vienas dalykas.

"Draugas" neužginčys, kad tukstančių tukstančių žmonių, kurie paliovė lanke bažnyčias, pasitraukė nuo jų ne vien delto, kad jie norėjo kitokios rūšies žaismių. Jų nepatenkino ne tik bažnyčios žaismės, o ir tas, kas yra rimta bažnyčiose, jų teikiamas mokslas.

Ko mokina bažnyčia? Tikėtį tą, ko negali suprasti; atsidėti ant "Dievo valios", kurios niekas nežino; nusi-

Kas pažangesnis: anarchizmas, sindikalizmas, komunizmas ar socializmas?

II.

Dabar imsime sindikalizmą.

Apie šitą srovę mes neseniai kalbėjome šioje vietoje, todėl čionai reikės tikrai kiek papildyti pirmesnius išvadžiojimus.

Dalis sindikalizmo idejų yra paimta iš anarchizmo. Kaip ir pastarasis, jisai atmeta valdžią ir valstybę, ir todėl atmeta taip pat ir politinę kovą.

Bet sindikalizmas yra darbininkiškas judėjimas, kuriam pamatinis anarchizmo principas, neapribota asmens laisvė, negali prigyti. To principo garbintojų šian die gali surasti tikai buržuazijoje.

Sindikalizmas yra labiausiai artimas tai anarchizmo srovei, kurią minėjome pereitą kartą, anarchizmui - komunizmui. Panašumas tarp jo ir šios srovės dažnai yra taip didelis, kad juodu sunku ir atskirti. Sindikalizmas taip pat stoja už tokią sistemą, kurioje visuomenė susidėtų iš laisvų susitariančių tarp savęs kuopų, suorganizuotų bendrumo pamatais. Kuopos viduje asmuo turi pilnai pasiduoti bendruomenės valiai, bet santykiškai tarpe atskirų kuopų yra liuosai.

Bet sindikalistai tas kuopas nori tverti ne iš bile žmonių, gyvenančių kruvoje, o iš grupių susidarančių pramonėje. Į savo sistemas pamatą jie deda pramonines darbininkų organizacijas, unijas. Francijoje darbininkų organizacijos vadinasi "sindikatais", todėl ir tas judėjimas, pirmiausia išsiplėtojęs tenai, gavo vardą "sindikalizmas".

Amerikoje jisai įgijo šiek tiek kitokios spalvos. Čia jo pritarėjams daugiausia rūpėjo pagerinti pačias darbininkų organizacijas, sutvėriant jas pagal pramonės (industrijas), o ne pagal amatus, kaip yra suorganizuotos senosios unijos. Todėl jie čionai labiausia mėgstą vadintis "pramoniečiais" (arba "industrialistais"); o publika juos paprastai vadina "aidoblistais" (I.W.W.).

Kas gi yra pažangus arba nepažangus šitame judėjime?

Sindikalistai arba industrialistai nesitenkina dabar-

lenkt, bijot ir prašyti. Pasakykite dabar, ar toks mokslas gali patenkinti darbininkus, kurie tikrai per sunkiausią kovą įstengia pagerinti savo buvį?

Ne, jisai negali jų patenkinti. Todel juo labiausiai darbininkai ima suprast savo padėti ir kovot, juo labiausiai jiems darosi svetima dvasia to mokslo, kurį skelbia bažnyčios. Štai delko jie traukiasi nuo jos.

Bažnyčios mokslas yra verguvės mokslas, ir ji tikrai toliau turės pasisekimo žmonyse, koliai jie norės būti vergais.

tine tvarka, ir jie mato svarbiausias josios ydas. Jie žino, kad darbininėje visuomenėje vienos žmonių klesos pavergia ir išnaudoja kitas klesas. Vieton šitos tvarkos, jie siulo kitokią, kur nebutų skirtumų ir išnaudojimo. Ir jie ragina darbininkus siekti šitos tvarkos per kovą.

Sindikalistai pripažįsta klesų kovos principą, kurį jie patyrė nuo socialistų.

Tatai daro juos nepalyginamai pažangesniais už anarchistus, svajojančius vien apie asmens paliosavimą. Toliau, jie stengiasi organizuoti darbininkus ir mokina juos suprasti, kad tik organizacija gali paliuosuoti juos. Amerikoniškoji sindikalistų rūšis, industrialistai, da ir darbuojasi, kad tas organizacijas geriausiai sutvarkius.

Šituo žvilgsniu sindikalizmas yra labai pažangus judėjimas. Tarpe jo iniciatorių šioje šalyje yra visa eilė įžymių socialistų.

Bet sindikalizmas yra vienpusiškas. Jisai mato tik tai ekonominę visuomenės gyvenimo pusę. Jam rupi tik tai ekonominės darbininkų organizacijos ir tik tai ekonominė darbininkų kuopa.

Politinę kovą, politines organizacijas ir politiką apskritai jisai visai ignoruoja. Tuo-gi tarpu politika daro milžiniškos įtakos į visus žmonių reikalus, neišskiriamiant ir ekonominių jų reikalų. Darbininkams, sakykime, anaipol ne visviena, ar jie gali laisvai kilnotis iš vietos į vietą, ar ne; ar jiems įstatymai leidžia organizuotis, ar ne; ar į streiką kišasi policija ir kariuomenė, ar ne; ar mokesčiai yra užkrauti ant beturčių, ar ant turtingųjų. O šitie visi dalykai juk yra politika.

Sulaikydami darbininkus nuo politinės kovos, sindikalistai atlieka jiems labai blogą patarnavimą. Ir klausimas kyla, kodėl jie taip daro, jeigu jie yra darbininkų klesos užtarėjai.

Jiems rodosi, jogei jie taip daro delto, kad jie stoja už augščiausią politiką; vienok ištiesų yra kaip tik atbulai. Jie niekina politiką delto, kad jie nesijaučia

esą gabus tinkamai pasinaudoti politinės kovos įrankiais. Nuolatinis sindikalistų argumentas prieš politiką yra tas, kad politikos keliu, girdi, negalima nieko gera atsiekti. Šitokia nuomonė tečiaus paprastai yra prasiplatinusi kaip tik tarpe tokių elementų, kurie yra mažiausia mėginę ko nors atsiekti politika. Amerikose sindikalizmas yra labiausiai prasiplatinęs tarpe ateivių, kurių milžiniška didžiulė neturi balsavimo teisės. Europoje sindikalizmas yra stiprus tose šalyse, kur darbininkai iki paskutinio laiko buvo visai atstumti nuo dalyvavimo parlamentuose arba mažai tesiinteresuojavo jais.

Kaikur tas nesiinteresuojimas pareina nuo bendros apatijos, apėmusios darbininkus po didelių nepasisekimų. Francijoje, pavyzdžiui, sindikalistiskam upui prirengė dirvą žymiam laipsnyje Paryžiaus Komunos puolimas 1871 m.

Nemokėjimas naudotis politinės kovos priemonėmis arba nusivylimas yra tikroji priežastis to, kad darbininkai priima sindikalistų nuomonę apie politiką. Bet tai reiškia, kad ji yra atsilikimo arba regreso vaisius.

Toks pat vienpusiškumas, kaip darbininkų kovos klausime, apsirėškia pas sindikalistus ir jų pažiūroje į bušimąją visuomenės tvarką.

Jie žino tikrai industrines darbininkų organizacijas, ir vien tikrai jų pagelba jie nori sutvert socializmą: jos, girdi, turi paimtį savo rankas pramonę, ir bus atliktas kriukis.

Mes jau kartą šioje vietoje išaiškinome, kad dabartinės tvarkos ydos yra ne vien gamybos (produkcijos) srityje, o ir padalinimo (distribucijos) srityje. Tiesą pasakius, tai šioje srityje pirmiausia ir apsirėškia tos tvarkos blogumas. Šių dienų visuomenė kenčia visų pirma nuo to, kad vieniems žmonėms tenka darbo varsių per daug, o kitiems per mažai. Kriziai ir bedarbės taip pat kyla iš to, kad šian die nėra tinkamo darbo vaisių padalinimo pleno.

Kapitalizmo tvarkoje darbo vaisių padalinimas įvyksta pirkimo-pardavimo keliu. Kitaip sakant, darbo vaisiai šian die pavirsta prekėmis. Kada prekių yra daug, tai jos pigios, ir kapitalistai stengiasi sumažinti jų gaminimą; kada prekių mažai, tai jos brangios, ir kapitalistai ima gaminti jų daugiau. Šituo budu visuomenė šiaip-taip stumiasi.

Bet ką žada duoti sindikalistai to vieton?

Darbininkų organizacijos, sakysime, paėmė dirbtuves. Jos gamina dabar jau ne tam, kad pėnų emus. Bet kam jos tuomet duos savo dirbinius ir kokiomis sąlygomis? Kiek jos turi gaminti ty dirbinių?

Šitų klausimų nebutų, jei būtų gaminama pagal užsakymą (orderį). Tuomet gamintum tiek, kiek užsakyta, ir intum tokį atlyginimą, koks suderėtas išanksto,

Mes baisūs...

Mes baisūs didikams, kurie aukso skrynias Tarnais apsiatę vien saugojai lobį, O slėgia žmonijos nuvargintas minias, Su ginklais per prievartą plėšia sau grobį.

Mes baisūs galionams, kurie vien puikybe Ir garbę ir šlovę didžiai pamylėjo, O vargšo nekencia per savo aklybę. Jie mūsų grintelių vargų neregėjo.

Jovaras.

apskaitant taip, kad gamin-tojas galėtų žmoniškai gyventi iš savo darbo. Bet taip gamint šian die nebegalima. Taip buvo gaminama tik tai tuomet, kuomet gamintojo rinka susidėdavo iš nedidelio skaičiaus tiesioginių ėmėjų, su kuriais jisai susiedavo asmeniškai. Tai yra gana tolimos praeities laikai. Šian die gamintojas dažnai siunčia savo prekes net į tokias šalis, kurių jam niekuomet nė matyti netako.

Vienų kapitalistų pašalinimu iš dirbtuvių, tie klausimai visai neišsiriša. O darbininkų organizacijos, veidamos pagal sindikalistų plėną, tikrai tą ir tegali padaryti — paliuosuoti dirbtuves nuo kapitalistų. Tada tai panaikina darbininkų išnaudojimą, bet darbo vaisių padalinimo nesutvarko. O to neatlikus, negali nė dirbtuvės veikti.

Padalinimo nesutvarkius, pramonė visai negali eiti. Todel butų klaidinga save ramint tuo, kad bus galima pagalvoti apie tą keblumą tuomet, kai dirbtuvės jau bus darbininkų rankose. Tuomet galvot jau bus ne laikas. Gamyba turi eiti, nesustodama nė vieną valandą, jeigu norima, kad didžiausia katastrofa neištiktų visuomenės.

Sutvarkyt darbo vaisių padalinimą, pašalinus kapitalistinių prekių gaminimo budą, gali tikrai tokia organizacija, kuri apima visą visuomenę. Todel sindikalistų (aidoblistų) plėnas, paremtas vien tikrai industrinėmis darbininkų organizacijomis, yra neįvykinamas. Jisai yra blogesnis net už tą tvarką, kurią išplėtojo kapitalas.

Taigi sindikalizmas yra tikrai išdalies pažangus. Be pažangių idejų, jame yra ir visai atžagareiviškų. (Bus daugiau).

Iš Ivairių Sričių.

Nauji radiumo laukai Kanadoje. Neseniai Kanadoje, Algonquin Parko apskrityj surado kaip skelbia "Chemical Trade Journal", Urano blenda, išduodančią garsų ir labai brangų radiumą, kurio svaras atsieina daugelį milijonų dolerių. Urano rūdą, išduodančią gana didelį nuosimtį radiumo surado miesto Butt teritorijoje ir rūdą kasti jau pradėjo. Iš tono rūdos surenka radiumo už 4500 dolerių arba 900 svarų sterlingų.

Radiumas yra daug brangesnis už deimantus ne todėl, kad už juos butų gražesnis, bet todėl, kad jo labai mažai yra; jis surastas labai neseniai; jis turi labai platų pritaikymą ypač prie gydymo ligų; be jo kaikiurių ligų visai gydyti nebutų galima, o jo ant viso žemės paviršiaus nėra dar ne vieno svaro surinkta. Rastų jis kur kas platesnį pritaikymą, jeigu jo būtų daugiau. Dabar, kada jo

taip mažai ir delto jis taip brangus, tai tenka apsiriboti vien žmonių gydymu ten, kur kitoki vaistai neveikia. Viena radiumo ypatybė yra ta, kad jo veikimas neišsisemia, bet veikia vis vienodai, taigi yra kaip ir amžina pajiega. Ištraukia jį iš Urano rūdos, kurią pirma vien Australijoje žinojo, bet kad pati rūda nieko kita naudingo ir pelningo žmonėms neduodavo, tai mažai kas ja rūpinosi; rūpintis pradėta vien nuo suradimo radiumo ir nuo pažinimo jo ypatybių.

Pirmutinis radiumo suradėjas buvo dabar jau miręs francuzy profesorius Currie. Dabar jo vardu naudojasi jo moteris, lenkė Skladowska, kuri prie radiumo suradimo pati mažai teprisidėjo arba beveik nieko neprisidėjo. — Šernas.

Redakcijos Atsakymai

J. B. Viturukui. Jusų rašini tcko stipriai trumpinti. Geležė negeresnis už laisvinius komunistus; antra, korespondencijoj minimi per daug jau seni atsitikimai.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS Veda visokius reikalus, kaip kriminališkaose taip ir civilistuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popierus. Namų Ofisas: 3223 S. Halsted St. Ant trečiojo la

West Virginijos kalnuose.

VII.

[Specialė Naujienų ir Federuotosios Presos korespondencija]
PAUL HANNA

Williamson, W. Va. — Šalies kelio, prie akmenų palei upelį stovėjo liesaus veido vaikinėlis, kada aš ėjau pro šalį. Jo protėviai buvo garsūs ir neapkenčiami jų priešų, dar senai prieš atradimą kalnuose anglių. Jie nešiojosi ilgais vamzdžiais šautuvus ir žinojo kiekvieną takelį, kiekvieną medį.

Vaikščias taip jau gali šaudyti. Ėjusieji su mašinomis žmonės papasakojo apie tiktą ties Springs ir takelį palei kalną Kentucky pusėje. 24 žmonės liko atvežti iš Orio sulaužymui streiko ir buvo uždaryti kasyklos name, kalnuose, saugojami burio Baldwin-Feltz mušėjų. Streikičius pasėkė žinia, kad tie žmonės yra nusiminę delei jų uždarymo ir norėtų pabėgti, jei jie įstengtų prasukti pro ginkluotą sargybą. Organizatorius užkalbino vaikščią, kurį mes praėjome palei upelį, ir pasakė apie žmones kasykloje, kurie nori pabėgti.

„Mes turime pranešti tiems žmonėms, kad mes užmokėsimė jų kelionę į Ohio, jei jie norės grįžti“, pasakė organizatorius vaikui. „Ar tu negalėtum nueiti į kasyklą ir tai pranešiti?“

„Gaukite laivą ir turėkite jį už dviejų mylių upelį“, atsakė vaikas. „Laukite manęs

ten; laukite visą naktį, jei aš ankščiau nesugrįšiu.“

Taip liko ir sutarta ir vaikščias perėjo geležinkelio tiltu į Kentucky pusę. Tai yra legalis dalykas, bet negalimas dėl žinomo unijos organizatoriaus įkelti koją į Kentucky pusę. Baldwin mušėikos sugriebdavo organizatorius kaip tik užmatydavo, sumušdavo juos ir įmėsdavo į kalėjimą.

Kada vaikščias perėjo tiltą, trys mušėikos užpuolė jį. „Aš tik atėjau dirbti“, atsakė jis jiems. Pagalios jis pertikrino juos. Buvo jau naktis, tad mušėikos uždarė jį į namus kartu su kitais darbininkais.

Eidamas patydomis nuo vieno guolio prie kito, jis pranešė jiems, kad jų išliuosavimas yra arti. Žmonės nenorėjo tikėti. Nuo upės yra tik tyrynas; link upės tik ginkluoti sargai, uždarydami kelią prie geležinkelio tilto ir West Virginijos.

Praėjo kelios valandos, pirmą negu vaikas įstengė pertikrinti nusigandusius belaisvius, kad jis žino saugų kelią. Pagalios jie sutiko pabandyti. Tada, ko mušėikos saugojo „vienatinį“ išėjimą iš kalnų, vaikas nuvedė nedidelius burelius, po tris ar po keturius angliašius, užmirštu takeliu į laukiantį už dviejų mylių laivą.

Kelionę reikėjo padaryti daugelį kartų; buvo labai tamsu ir vaikas nenorėjo rizikuoti su didele partija, kuri galėjo išsisklaidyti. Tik laimė, kad draugai išgelbėjo visą dalyką nuo nelaimės. Grįžtant iš antros kelionės vaikas jau buvo prie namo durų, kada išlindo iš tamsos mušėika ir sugriebė jį už kalnėriaus.

„Tu velniukštė! Ką tu darai čia?“ sušuko mušėika prikišdamas brauningo vamzdį prie vaiko galvos. „Man norisi tau smegenis sutriuškinti!“

„Orait, tamista, trauškinkite, jei norite“, vaikas atsakė. „Bet ar aš negaliu išeiti iš šio namo naktį, jei buna reikalas?“

„Ne, tu negali, ir jeigu nori čia gyventi ilgai, turi iki ryto išmokti kaip užsilaikyti“. Pasakęs tai mušėika įstūmė vaiką per duris, uždarė jas ir nuėjo.

Du takai iš kalnų vedė į tą vietą, kur stovėjo valtis. Del didesnio saugumo vaikščias pradėjo naudoti antrą taką, prikalbindamas dar tris grupes iš-

lipti per langą ir atlikti kelionę po jo vadovystę.

17 ir 24 streiklausių padarė kelionę iki austant, kada gabenimas turėjo apistoti. Kas atsitiko su likusiais 7 man nepasakė.

Lietuvių Rateliuose

Sėrio Draugų Burelio susirinkimas.

Subatoj, rugsėjo 25, kaip 10 val. vakaro bus Sėrio Draugų Burelio susirinkimas J. Kulio Aptiekos kambary, 3259 S. Halsted. Kviečiame visus narius ir šiaip sėrio draugus atvykti. Labai svarbus reikalas. Sėrio Draugų Burelis.

NORTH SIDE

Del mokyklos.

Praeitais metais northsidečiai buvo įsteigę dvi lietuvių gramatikos mokykly. Kaip vienoj taip ir antrojo mokinij buvo daug. Buvo kalbėta, kad abi mokykly suvienijus ir padarys vieną tvirtą mokyklą, bet dėl kaikiurių priežasčių suvienyti nepasisekė ir gal dėlto abi mokykly turėjo užsidaryti.

Dabar betgi linkms pranešė, kad ir vėl tapo suorganizuota (prie Draugijų Sąryšio) lietuvių gramatikos mokykla. Mokytojaut apsiėmė pakviestas plačiai žinomas mokytojas Leveskis. Pirmoji lekcija bus nedėlijoje, rugsėjo 27 d. busare, Association House name, 2150 W. North Ave. Norintieji mokytiis nuosirdžiai kviečiame įstoti mokyklon su pirma lekcija.

Beje, nedėlijoje rugsėjo 26 d. bus mokinij susirinkimas, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave., kaip 10 val. ryto. — Jonas.

Rengia vakarėlį knygynui.

Nuo kiek laiko čia gyvuoja „Pirmyn“ mišrus Choras. Kala dar pernai siautė „buvū žmonės“, jie neaplenkė ir Pirmyn Choro ir kėsinosi jį sugriauti. Tačiau čia jie pralaimėjo ir patį turėjo išsinešinti. Choras gi tada pradėjo dar labiau tvirtėti ir dar niekad jį taip gerai nestovėjo, kaip kad dabar stovi.

Tas Choras priklauso pri vietoj Draugijų Sąryšio, kuris jau nuo 1916 m. palaiko viešą knygyną ir dabar turi įsigijęs savo svetainę. Kad parėmus t. Sąryšį, Pirmyn Choras rengia draugišką vakarėlį, kurio visą pilną skiria palaikymui Sąryšio knygyno. Vakarelis įvyks nedėlioj, rugs. 26 d., Knygyno svetainėje. Už tokį Choro darbavimąsi tik pagirti jį galima Kazys.

Milionierius be skatiko.

P-lė Christiana Bender, gyvenanti prie 1601 S. Racine Ave. tikėjosi apsivesti su milionieriu „Jack Brown“ iš Atlantos. Jis jai papasakojo, kad jį turi labai daug pinigų, prizaė jį nupirkti jai automobilį ir oraleisti medaus mėnesį Californijoje. Jie apsiėdė Crown

Point ir apsigyveno Highland Park viešbutyje. Automobilij pardavėjai apėdo viešbutį, kad kaip nors pardavus jaunam milionieriui automobilij. Bet pagalios jis tapo suimtas už nešiojimąsi revolverio ir tada prisipažino, kad jis netik nėra milionierius, bet neturi nė skatiko. Jaunosios pačios svajonės apie Californiją ir automobilij plyšo. Bet ji nenusimena — viskas, girdi, busį gerai, o dabar ji cisiauti kad ir indų plauti viešbutyje.

Nušovė savo pačią.

John Hadzjewski, 2908 S. Union Ave., vakar nuėjo į savo pačios sėser Mrs. Josephine Juniks namus, 3117 Normal Ave. ir ten nušovė savo pačią Marę. Susirinkusi prie namo minia ko tik nenulinėdavo jo, taip kad policijai reikėjo šaukties pagalbos, kad jį apsaugojus ir išgabenus kalėjiman.

Nadzejewski ar Najewski prisipažįsta nušovęs pačią, kadangi ji buvusi jam neištikima, buvo pabėgusi nuo jo ir dabar atsakiusi grįžti pas jį. Nadzejewskis jau ir pirmiau buvo savo pačią areštavęs, kad buki jį mylinti Andrew Pollack. Jis bandė juos sugauti pasimatant ir tuo tikslu buvo pasirėdęs savo pačios drabužiais, bet belaukdamas jų gatvėje užsimiršo ir užsitrūkė cigarą, kas jį išdavė. Vėliaus jo pati buvo pasiėlinusi, bet jis jį surado Des Moines, Ia. ir atsigabeno atgal į Chicago.

Dabar jo pati irgi jau antrą dieną gyveno pas savo sėserį, nes Nadzejewskis pradėjęs gersti ir mušti ją. Kada jis atėjo pas ją, ji atsakė grįžti namo ir todėl Nadzejewskis ją ir nušovė.

Dalrymple neteksis vietos.

Federaliniame name vaigšto gandai, kad paskibūsis majoras Dalrymple, prohibicijos komisisionierius Chicagoje, neteksis vietos Chicagoje ir busias iškeltas į Californiją ar Texas. Dalrymple Chicagoje labai smarkavo, grąsino, betgi nieko nenuveikė, jis pagalios virto visų pajauka. Ypač jam nepavyko „karinė ekspedicija“ į Michiganą, kur jis išsirengęs su didžiausiu triukšmu, netik kad nieko nelaimėjo, bet dar vos patš ne tapo suimtas tenyškščio prokuroro. Tas galutinai užbaigė Dalrymple karjerą.

Kalbama, kad vieton Dalrymple busias paskirtas Thomas J. O'Brien, dabar kolektojus vidurinių pajamų departamente, Chicagoje.

Skandalas beisbolnikų rateliuose.

Grand jury jau pradėjo tyinėti beisbolnikus, delei ganly, kad jau iškalno sutariama kas turi laimėti ir kas pralaimėti. Pradedta eiti aikštėn, kad pereitais metais taip vadinaš „world series“ (žaidimai už čempionystę) tarp Cincinnati „Reds“ ir Chicago „Sox“, buvo žaidžiamos su sutarimu, kad Cincinnati Reds turi laimėti. Kaip buvo liudijama, Reds apie tai nieko nežinojo, visą tai padarė Chicago „Sox“. Kas

žinojo tą susitarimą, tas daug pinigų laimėjo laižybose. Vienas beisbolnikų, Benton, laimėjęs \$3,800.

Laukiama išeinant aikštėn ir daugiau panašių dalykų.

Užgriuvo paminklas.

Norwood Park katalikų kapines veik kasdie aplankydavo moteris Mary Borovicka, 5017 W. 25 St., su 3 metų vaiku. Užvakar jai aplankius kapines (jos sunus yra ten palaidotas), vaikas sumanė užlipti ant vieno paminklo pažiūrėti ten iškalno aniole. Bet paminklas, matyt, vos laikėsi, taip kad vos vaikas spėjo palipti, kaip paminklas sugriuvo, palaidodamas po savim ir vaiką. Dabar Borovickienė turės lankyti du kapu.

Trij vaikai užmušti automobiliu.

Mary, 6 m. ir jos brolis Harry, Walsh, 2 m., ėjo skersai gatvę, kada ant jų užbėgo automobilis ir sunkiai juos sužeidė. Abu mirs.

John Sliski, 9 m., iš Forest Park taip jau tapo užmuštas automobilio.

Adelė Mikrut, m., 2225 S. Troy St., mirė ligonbutyje, sužeista automobilio.

Motina perdurė sunų.

James Kanellis, savininkas Paris valgyklos, 2357 W. Grand Ave., paliepė savo sunui Louis, 16 m., pripjaustyti duonės. Jis atsakė. Tada motina Paniagota Kanellis pastvėrė didelį peilį ir perpjovė juo vaikui kaklą. Vaikas dabar guli ligonbuty, bet pasveiksias.

Išgėrė nuodų delei ragaišio.

Mrs. Annabelle Nichols, 6922 Indiana Ave., iškepė ragaišį. Bet jos vyras jo nė nepavagavo ir tuojaus išėjo iš namų. Tada ji irgi išėjo. Neužilgo ją rasta sukritusią ant šaligatvio, veik mirštančią nuo nuodų. Ji jau trečią sykį bandė nusizudyti ir dabar galbut mirs.

Rado užmuštą ant kelio žmogų.

Ant Indianapolis kelio, tuoj už Illinois rubežiaus, rasta lavoną nepažįstamo žmogaus. Manoma, kad jį užmušta automobilis ir paskui išmesta ant kelio. Illinois ir Indiana policija tyrinėja visą dalyką.

Nusižudė.

Albert C. Helbrig, 7005 Vernon Ave., narys real estate firmos Haas & Helbrig, 9250 Cottage Grove Ave., Burnside,

vakar nusišovė. Priežastis sužadystės — finansiniai nepasiekimai.

Pranešimai

Roseland. — Norintieji mokintis lietuvių kalbos, gramatikos ir anglų kalbos ateikite prisirašyti vakarais nuo 7:30 iki 9 val. vak. seredomis, utarninkais ir pėtnyčiomis, Aušros kambariuose, 10900 Michigan Ave. Mokykla nebus galima atdaryti pakol mokiniū nesusirašys ganėtinai skaičius. Todel, kam brangu moklas, pasiskubinkite užsirašyti ir kitus paraginikite.

Pranas Grybas, 10500 Lafayette Ave.

Pirmyn Mišrus Choras rengia draugišką vakarėlį su programu Viešojo Knygyno naudai; bus nedėlioj rugsėjo 26 d., Knygyno svet., 1822 Wabansia Ave. Pradžia 6:30 v. vak. — Komitetas.

Liet. Taut. Liuosybės Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks subatoj, rugsėjo 25 d., 7:30 val. vakaro A. Valandiaus svetainėje, 1732 So. Union gatvė. Malonėkite visi nariai atvykti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui; taipgi atsiveskit naujų narių draugijai. — Valdyba.

Cicero. — L. S. S. 318 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks subatoj, rugsėjo 25, kaip 8 v. v. J. Nefo svetainėje 1500 So. 49 ave. Visi draugai prašomi susirinkti laiku, nes turime daug svarbių reikalų. — Valdyba.

Cicero. — Vyrų ir Moterų Apšvietos Draugystės susirinkimas bus nedėlioj, rugsėjo 26, kaip 2 val. po pietų J. Nefo svetainėje 1500 So. 49 ave. Visi nariai prašomi susirinkti laiku. — A. Liutkus, sekr.

St. Charles, Ill. — Nedėlioj, rugs. 26 d., 5 val. po piet., Sv. P. bažnytinėje svetainėje, įvyks svarbios prakalbės, rengiamos Liet.-Am. Rubų Išdirbimo Bendrovės. Kalbės B-vės pirm. A. Karsokas apie Lietuvos reikalus. Visi kviečiami atsilankyti. — Komitetas.

Kaip Zmogus Masto.

Parašė James Allen Vertė St. Bležis

Turinys:

1. Mintis ir budas
2. Minties pasekmė į aplinkybes.
3. Minties įtekmė į sveikatą.
4. Mintis ir tikslas.
5. Mintis — faktas nuveikimo.
6. Svajonės ir idealai.
7. Rimtumas.

Daugeliui žmonių ši knygelė nurodė kelią į geresnį ir laimesnį gyvenimą. Visi privalėtų šią knygelę perskaityti.

Kaina tik 15c.

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Federalis Agenturą Bendrovė.
PINIGŲ TIKRAS KURSAS
del siuntimo į užsienius su pasiuntimo kaštais stovi šiaip:
SIANDIEN, SEPT. 24, 1920. Pinigai LIETUVOS 100 auksinų \$2.00
LATVIJOS 100 rublių \$1.75
VOKIETIJOS 100 markų \$2.00
LENKIJOS 100 markų \$0.45
Draftais 5 nuokimtis mažiau. Malnant pinigą į pinigą 30 nuokimtis daugiau. Pinigai aplaikiyti per laiškus liekasi pasiųsti į Europą tą pačią dieną pagal tos dienos kursą. Pinigų siunčiam į visus Lietuvos kraštus.
FEDERAL AGENCY COMPANY
666 W. 18th Street, Chicago.

Tiesiog Liepojų

Laivakortė kainuoja \$145.-00; ant laivo kambariai su 2 ir 4 lovomis visiems; bagažai čekiuojami stačiai į Liepojų.

Laivai išplauks: Rugsėjo 30; Spalio 14 ir 21; Lapkričio 4 ir 18; Gruodžio 2, 9 ir 23.

Rašykite delei lietuviško paso blankų ir pridėkite 2 ct. stampą, pas,

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Remkite savo sandarbininkus

CO-CI-MA CIGARAI

Nuo išdirbėjo tiesiai vartotojui sučedins jums pinigų.

Pareikalaukit sau Co-Ci-Ma Cigarų skrynutėmis iš dirbtuvės, cigarų išdirbėjų nuosavybės.

Co-operative Cigar Makers, Inc.
1448 W. Madison St.
Phone: Monroe 3774.

PLUNKSNOS.
Čystos baltos sanitariskos plunksnos svaras 98c
Čystos baltos žąsų sanitariskos plunksnos svaras \$1.39
Čysti balti žąsų puvių sv. \$1.98
Geriausios čysti balti puvių sv. \$2.25
BECK'S DEPARTMENT STORE
3323 So. Halsted St.

Valgių Gaminimas ir Namų Prižiūrėjimas

Sutaisė Amerikos Lietuaitė

Kiekviena lietuivė šeiminkė, kuri nori gaudžiai pavalginti savo šeimyną, privalo turėti savo namuose valgių gaminimo knygą.

Dabartinė kaina: apdaryta \$1.50 neapdaryta \$1.00

Reikalaukite tuojau.

Naujienu Knygynas

1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Moterų ir Merginų Atydai!!

Pranešu visoms draugėms ir pažįstamoms, kad aš sugrįžau į Chicago da geriau prisire

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 24, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Taika už 20 metų.

MAX WORTH
[Is Federuotosios Presos]
Paryžius. — "Taika!" sušuko Anglijos diplomatas, "Aš nepermatu taikos Europoje per 20 metų".

Jis kalbėjo apie padėtį susidariusią dešimt taikos sutarties ir Spa konferencijos. Karas, sakė jis, labai padidino reikalingumą daugeliui medgų, kaip varis, petroleumas, anglis, geležis ir p. Tendencija buvo kuodaugiausiai remtis ant spēka varomos mašinerijos ir karas paskubino tą procesą.

Tuo pačiu laiku žymiausios Europos šalims truksta visokios rūšies niekurių medgų, reikalingų mašinų produkcijai. Anglija neturėjo vario ir petroleumo; Francijai be truko anglių ir geležies. Vokietijai, sulig sutartimi, neteko niekurių savo svarbiausių turtų; Italijai visuomet truko reikalingų ekonominių turtų. Kas dar pablogino dalykus, tai tas, kad Europos šalys pradėjo remtis ant importavimo maisto ir žaliųjų medgų išteklių.

Importavimas yra geras dalykas esant laisvai prekybai pasaulyje. Dabar gi kiekviena šalis, net ir Anglija, griebėsi varžyti importą, uždedamos įvairūs suvaržymus ant prekybos. Jie yra vadinami karo priemonėmis, bet jie, ypač Europoje, vis dar tebėra galėję. Tas reikšmė, kad šalys, kuri priguli nuo išsvet gaudamos žalios medgos, negali jos gauti normaliam ištekliu.

Suprantama, sakė jis, pinigų mainas lošia svarbią rolę tuose internacionaliniuose apsimainymuose. Prieš karą galima buvo atsistieyti Londone ar Paryžiuje ir išskaituoti iki paskutinių dalių skatiko kainą internacionalinės prekybos, ir tai mėnesiais iškalno. Šiandien gi pinigų maino kaina tarp įvairių šalių mainosi diena iš dienos, valanda iš valandos. Viskas yra netikėnys — chaosas.

"Jūs, amerikiečiai, esate nestebinti", pridūrė jis, "tomis sumomis, kurias įvairios Europos šalys skiria savo armijoms ir laivynams. Ką gi kita jos gali daryti? Mums reikia aliejaus. Aliejaus yra artimosese rytuose. Mes paimeime jį — kaip? Pagelba mūsų karinių spēkų! Francuzams pasisekė išgauti sutartį kiek anglių Vokietijai turi pristatyti iki rugsėno.

"Padėkime, Vokietijai nepavyks pristatyti anglių — kokia tada yra išeitis? Karinių spēkų okupacija Ruhr apygardos! Jus pastebėsite, kad aš nepaminėjau apie Lenkiją, Trakus, Rumuniją, Rusiją. Keblumai gali kilti pustuzinių vietų — kebulumai delei kokio nors menko skirtumo nuomonėse ar delei intrigos. Tokie dalykai visumėn atsitinka.

"Aš kalbėjau apie svarbesnes ekonomines spēkas, kurios šioje valandoje stumia žymiausias Europos šalies griebtis viena kita už gerklės. Aš tą faktą turėjau mintyje, kada aš sakiau, kad aš nepermatu Europoje taikos dar 20 metų".

TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Mokykloms vadovėlis
Sutaisė Mokytojas
Juozapas Damijonaitis
Kaina dabar 40 c.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvaite privalo turėti savo namuose gramatiką, ir iš jos išmokti taisyklingai lietuvių rašybos.
Reikalaukite tuojau.

Naujienu Knygynas
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pajieškojimai

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU savo brolio Felikso Joniko; prieš karą gyveno Easton, Pa., dabar nežinau kur, nes jokios žinios apie save nedaudo. Jis pats, ar kas jį žinotų, malonėkt pranešti man adresu:
LIUDVIKA JONIKAITĖ,
1 Puoke, Sėdos paš., Mažeikių apsk., Lietuva.

PAJIESKAU Kazimiero Juodėlio, Juozapo ir Petro Mikelių, visi iš Jėdriunų, Panemunio parap., Kauno rėd. Jie visi gyveno Philadelphiaj. Malonėkt atsišaukti patįs arba kas žino pranešti, nes turi svarbių žinių iš Lietuvos.
Jonas Leikus
3942 So. Rockwell Str.
Chicago, Ill.

PAJIESKAU Juozo Maseleko, Aiba rikių kaimo, iš Radviliškio. Girdėjau gyvena Chicagoje. Malonėkt atsišaukti. Turiu svarbių reikalų, arba kas žino, praneškite.
FRANK MASELCKIS
57 So. 1st St., Brooklyn, N. Y.

REIKIA TĖVŲ

PAJIESKO GERŲ TĖVŲ.
Jeigu kas norėtų priimti mažą, 8½ metų senumo šviesplaukią lietuvaite, teatsiškai kasdien nuo 9 iki 11 val. ryto pas
MARJ JURGELIONIS,
538 So. Dearborn Street,
Room 903, Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA
50 MERGINŲ PAKAVIMUI SALDAINIŲ (CANDY). NUOLATINIS DARBAS, DARBO VALANDOS 8:30 IKI 5 PO PIET. SUBATOJ 8:30 IKI 12:30 PO PIETŲ.
TEMPTATION CANDY FACTORY,
1929 S. HALSTED ST.

Reikia --

Patyrusių burlap maišų dirbėjų; taipgi merginų pramokti. Nuolatinis darbas. Gera mokestis ir puikios darbo sanlygos. Ateikit pas

WESTERN BAG & BURLAP CO.
Western Ave. & 14th St.

REIKIA—MERGINOS
patarnavimui ant stalo
Patyrusiai mokama \$20 ir daugiau. Ateikitetuojaus
1947 So. Halsted St.

REIKIA
MERGINŲ IR MOTERŲ prie lengvo dirbtuvės darbo Patogi vieta, gera mokestis.

AMERICAN EVER READY WORK,
3711 S. Ashland Ave.
Kreiptis pas M. Bass.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Reikia --
Patyrusių špulinių viniųtojų (corewinders) ant worsted siūlų.
CARON SPINNING CO.
1213-19 W. Van Buren St.

REIKIA
Punch Press operatorių, cinytojų ir dirbtuvės pagalbinių. Gera mokestis, nuolatinis darbas.
STURGES & BURN MFG. CO.
Melrose Park, Ill.

REIKALINGAS bučeris, antrarankis arba biskis mokantis. Gera darbininkui gera mokestis ir pastovus darbas.
1919 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA — MERGINŲ
Tarpe 14 ir 16 metų amžiaus. Pastovus darbas. Puiki cūsta dirbtuvė. Gera mokestis pradžiai. Karštas čokoladas ir užkandis duodama dykai. Taipgi mergaitę pasibaigus mokykloj leikioms ir pusę dienos subatoti.
Gera mokestis ir bonai
THE HUMP HAIR PIN MFG. CO.
1918 Prairie Ave., Cor. 20th St.

Reikia merginų prie lengvo dirbtuvės darbo. Nuolatinis užsiėmimas, gera darbo vieta. \$15.60 į savaitę pradedant. Proga įsidirbimui.
Paimkit Grand Ave. gatvėkarį iki Rockwell St.
Atsišaukit į Employment Dept.
MECHANICAL RUBBER CO.
2639 Grand Ave.

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ
REIKIA
Anglių mėtųtojų (coal passers) Gera mokestis, kambarys ir valgis. Ateikite pas Chief Engineer
Chicago Beach Hotel
51 & Cornell Ave.

REIKIA
Paprastų darbininkų. \$6.00 į dieną. 9½ val. į dieną. Nuolatinis darbas.
PRICE IRON & STEEL CO.
67th St. and 49th Ave.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA
Anglių mėtųtojų (coal passers) Gera mokestis, kambarys ir valgis. Ateikite pas Chief Engineer
Chicago Beach Hotel
51 & Cornell Ave.

REIKIA
Paprastų darbininkų. \$6.00 į dieną. 9½ val. į dieną. Nuolatinis darbas.
PRICE IRON & STEEL CO.
67th St. and 49th Ave.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA
Anglių mėtųtojų (coal passers) Gera mokestis, kambarys ir valgis. Ateikite pas Chief Engineer
Chicago Beach Hotel
51 & Cornell Ave.

REIKIA
Paprastų darbininkų. \$6.00 į dieną. 9½ val. į dieną. Nuolatinis darbas.
PRICE IRON & STEEL CO.
67th St. and 49th Ave.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

REIKIA
Pakuotojų. Patyrimas nereikalingas. Ant visada. Ateikit į sandymo skyrių:
HIBBARD, SPENCER, BARTLETT & CO.
State & South Water St.

NAUJIENOS, Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA kriaučių šapa. Vieta sena ir gerai išdirbta.
Parduosiu labai pigiai.
1339 So. 50 Ave.

PARSIDUODA bučernė, grosernė ir lietuviški sūrių išdirbimas. Gali ir namu kartu nupirkti. Namas vieno aukšto su basementu, ir keturiomis kambariais, užpakalį garage dvių dviejų mašinų. Parsiduoda pigiai. Vieta gerai išdirbta, lietuvių ir lenkų kolonijoj. 4516 So. California Ave.

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA Cadillac, 7 pas., pirmos klesos mechanikos padėjimo. Galima matyti bile kada.
4434 So. Hermitage Ave.

BARGENAS—Packard Limousinas 8 pasažierių, visa mašinerija naujai perdirta. Vaziuoja kaip naujas. Parsiduoda už labai žemą kainą. Nepraileiskite progos.
P. VIZGARD,
6443 S. Western Ave.

PARSIDUODA automobilis Auburn, 7 sėdynių, 6 cilindrių visos mašinos yra gerame padėjime. Parsiduoda labai pigiai. Kas pirmas pirkė labai pigiai. Galima matyti nuo 9 ryto iki 5 v. v. nedėlionis iki 1 v. po pietų.
J. V. JUŠKA,
3346 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA Allen automobilis, penkių sėdynių, naujos mados, parduosiu už labai pigią kainą. Savininkas galima rasti namie nuo 6 iki 8 vakare ir nedėlionis per visą dieną.
L. VEZIS,
1612 N. Winchester Ave.

RAKANDAI

PALIKTA STORAGE'Y
Dykai deimanto adata ir 24 parinktiniai rekordai. Gražus didelis Victrola, kaip naujas, vertas \$185, už \$35. Gvarantuotas ant 10 metų. Taipgi dangal kitų daiktų pigiai parduodami. Turime labai gražių sulęžtų šios dienos rakandų seklyčių (parlor). Reikia matyti, kad apkalnavus. Priimami Liberty Bondsai. Veltui pristatoma.

WESTERN FURNITURE STORAGE.
2810 W. Harrison St., Chicago.
Atdara nuo 9 iki 9 val. vak. ir nedėlionis iki 4.
UŽ STORAGE LĖŠAS
PUIKIAUSIA PROGA.
Porai pradedantiesi namų užlaikyma mes turime dabar savo parduomo kambarį 12 puikiai ir vėliausios mados 3 šmūtų seklyčių setų, kaurų ir lovy, kaip naujų.
Taipgi turime 35 Victrolas šios dienos, groja visokių išdirbtų rekordus. Vertės tokios kaip \$175 su didele šėpa. Victrola už \$35.00, priskiriant rekordus ir deimantų spilką. Gvarantuota 10-čiai metų. Liberty Bonds priimama. Tai yra stebulingas bargenas. Pristatymas dykai.

SOUTH WEST STORAGE
2102 W. 35th St., Art. Archer Ave.
Atdara nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlionis iki 4 val.

RAKANDŲ BARGENAI
Visada pas seną ištikimą
CURTIS' FURNITURE EXCHANGE
6201-3-5-7 Wentworth Ave.
Mes siūlom per šią savaitę sekamus bargenus:

3 šmūtų pintiniais užpakaliais raudonmedžio ir valour seklyčios setas vertas \$185.00 už \$147.00
3 šmūtų over stuffed melynų valour, išimamoms sėdynėms, seklyčios setas vertas \$225.00 už \$225.00
3 šmūtų mediniais rėmais seklyčios setas, pilnai skura apmuštas nuo \$35 ir augščiau.
Valgomosio kambario setai Wm. & Mary ir pintais užpakaliais kreslai verti \$150.00 už \$125.00, kiti setai nuo \$50.00 ir augščiau.
Miegikambario ištaisymai Mahogany ir Walnut nuo \$117.00 ir augščiau.
Didelis pasirinkimas kaurų augštos vertės nuo \$22.50 ir augščiau.
Dresseriai, chiffonieriai, kukiinės šėpos, lovos, springalai ir matracai labai pigūs, šimtai kitų bargenų, perskaitlingi paminėjimui.

Visos augščiau minėtos kainos mūsų naujojo tavoro yra šiandien žemesnės negu lėšavo padirbimas.
Mes taipgi turim didelį pasirinkimą vartotų rakandų ir pečių bargeno kainomis.
Mes parduodam už cash tikrai.
Atdara Utarniko, Ketvergų ir Subatos vakarais iki 9 val.

EXTRA BARGENAS
Jauna pora yra priversta parduoti 5 kambarių rakandus kruvoje arba paskyriuje. Grojklis pianas. Puikus seklyčios, valgomosio ir miegamųjų rakandai, kaurai, lempos, davenport ir kitkas; visa kaip nauji. Manto adata. Laisvės bonai priimami. Taipgi \$200.00 vertės divspendžinis Phonografas su rekordais ir deimanto adato. Laisvės bonai priimami. Nepraileiskite šios progos.
1922 So. Kedzie Ave.

PARSIDUODA — labai pigiai medinis 4 kambarių namelis. Gazas, elektros šviesa, vonos, kgrštu vandeniui apšildomas ir cemetinis basementas. Arti šv. Kazimiero vienylio ir netoli Marquette parko.
S. D.
6835 So. Rockwell St.

PARSIDUODA 6 pagyvenimų medinis namas, lietuviškoj susėdijoj. Rendos neša \$85 į mėnesį. Geras investimas.
MRS. SEWELL
313 Root St.
Kreiptis nuo 6 v. vakare ir nedėlionais.

MOKYKLOS
MASTER SYSTEM
Vyru ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing Mokykla.
Mūsų sistema ir mokyklo budį vis trumpu laiku išmoksit visą amato.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna gerą praktikos besimokindamas.
Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jėga.
Kviečiame kiekvieną atelti bykduo laiku, dieną ar vakarais, pasižiūrėti ir pasikabėti del salygų.
Patterns daromos sulig mero visokio stiliaus ir dydžio iš bet kuro rios madų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Vedėjas
190 N. STATE STREET, CHICAGO
Kampus Lake St. ant 4-ty lubų

RUBSIUVYSTĖ
Mes mokiname per dvi mokyklas, kienų siuvimo, prosinimo, siuvimo ir tt. dienomis ir vakarais, greitai ir pigiai. Praktiškas patyrimas mokanties.
Nat. School of Garment Designing
Room 323, 74 W. Washington St.

RAKANDAI
ISVAŽIUOJU IŠ MIESTO.
Stebulinga proga porai užvedantį gyvenimą, paaukausu savo puikius 4 kambarių rakandus, visus sykiu arba atskirai, kaip nauji, suideda iš trijų šmūtų seklyčios seto, buvo užmokėta \$200, parduosiu už \$75.00, indų, kaurų lovy, taipgi didelio Victrola, už kurį buvo užmokėta \$225 už \$50, su rekordais ir deimantų spilka. Ateikit tuojau, galite matyti kasdien nuo 9 ryto iki 9 vak. ir nedėlionis.
2810 W. Harrison St.

PARSIDUODA RAKANDAI:
su dideliu paaukavimu. Trijų šmūtų seklyčios setas, Fonografas, kaurai, valgomosio ir miegamosio kambarių setai, viskas kaip nauja.
3221 Michigan Ave. 1st. Apt.

NAMAI-ZEMĖ
PARSIDUODA šaunrytinis kampanas Halsted ir 17th St. Dviejų augštų medinis namas su garažium užpakalyje. Bučernė užima pirmą augštą. Ateikit pas Halsted Co., 17th St., & Halsted Str.
Phone Canal 3046.

PARSIDUODA — 2 augštų, muros 2 po 6 kambarius flatai. Pastogė ir basementas. Karštų vandeniui apšildoma. Lotas 50x125. Arti 63 St. Kaip tik į vakarus nuo Ashland Ave. Tik-tai \$9,300. Cash \$3,500. Ateikit pas **EDICBERG**,
-1714 W. 63 St., Prospect 47

PARSIDUODA 1445 N. Kost